

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI.

№

Wilno, dnia

17 marca

1926 roku.

26.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANI CZNEJ.

	Dział, Str.
1. Sprawa wejścia Niemiec do Ligi Narodów i rozszerzenie Rady Ligi w prasie litewskiej.	
"Lietuva": Znaczenie wejścia Niemiec do Ligi Narodów.	I, 1.
Przyczyny dyskwalifikujące Polskę, jako członka Rady Ligi Narodów.-	" 1.
Polska, jako niestały członek Rady.	" 2.
Zgromadzenie Ligi Narodów i Rada Ligi Narodów. Perspektywy przeobrażeń.	" 2.
"Rytas": Cele niemieckie i litewskie w Lidze Narodów.-	" 3.
"Lietuvos Zinios": Przyjęcie Polski do Rady Ligi Narodów i sprawa wileńska. Za miar wykorzystania zajęć pod Podgajami przeciwko przyjęciu Polski do Rady.-	" 3.
"Echo": Argumenta przeciwko wejściu Polski do Rady.	" 4.
Targ w łonie Rady. Perspektywy złączone z wejściem Niemiec.-	" 4.

II. ŻYCI E GOSPODARCZE, a/Stosunki z zagranicą.-

2. Zboże litewskie a rynki zagraniczne w przedstawienu litewskiej urzędówki.-	II, 1.
3. Stosunki handlowe Litwy z Danją./Let, Ukis/	" 2.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ I SPRAWY SPOŁECZNE.

4. Byt inwalidów wojennych na Litwie. /Rytas/	III, 1.
5. Smetona o nadużywaniu kościoła do celów partyjnych przez Chrześcijańska Demokrację./Lietuvis./	" 1.
6. Skutki wciągnięcia kościoła do polityki na Litwie./Lietuvis/.	" 2.
7. Zjazd "Ukininku Sajungi"./Rytas./	" 3.
8. Działalność "Ukininku Sajungi" w oświeceniu prezesa Związku Mikszysa./Rytas./	" 4.
9. "Lietuvos Zinios" o działalności "Ukininku Sajungi" -	" 5.
10. Smetona o bloku wyborczym narodowców z "krikszczioniami".	" 6.

VIII. KOMUNIKACJA I ROBOTY PUBLI CZNE.

11. Litewskie koleje.- /Lietuvos Ukis/.	VIII, 1.
---	----------

X. KRONIKA, a/Zagraniczna.-

12. Odgłosy uroczystości 16 lutego Sztokholm-Londyn.	X, 1.
13. Wymiana depeusz w dniu święta narodowego Estonji.-	" 1.

14.	Bezterminowe odroczenie przjazdu łotewskiej delegacji gospodarczej.	X.	1.
15.	Komisja sowiecka w Kłajpedzie w sprawie lasu.	"	1.
16.	Rokowania łotewsko-litewskie w kwestji gospodarki rybnej.-	"	1.
17.	Litwa na międzynarodowej konferencji kolejowej.	"	1.
18.	Propaganda litewska w sprawie podgajskiej.	"	1.
19.	Sugestje litewskie w sprawie stanowiska Finlandji wobec konferencyj bałtyckich z Polska.	"	2.
20.	Odczyt o unji polsko-litewskiej w Paryżu.	"	2.

b/Kronika polityczna.-

21.	Zmiana ustawy o podatku państwowym od nieruchomości miejskich i od dochodów zakładów przemysłowych, handlowych i kredytowych.	"	2.
22.	Ponowna podróż W. Petrulisa zagranicę.-	"	2.
23.	Apelacja gen. de Bondy	"	2.
24.	Mianowanie głównej Komisji Wyborczej.	"	2.
25.	Rejestracja wyborców do Sejmu m. Kowna.	"	2.

c/Kronika gospodarcza.-

26.	Handel z Anglja.-	"	3.
27.	Tranzyt przez Litwę.-	"	3.
28.	Prace nad osuszaniem gruntów.-	"	3.
29.	T-wo Hodowli Nierogaczny.	"	3.
30.	Gość estoński w Kownie./Sprawa układu handlowego/.-	"	3.
31.	Ulgi celne dla wytwórców.	"	3.
32.	W sprawie monopolu tytoniowego.-	"	3.

d/Kronika wewnętrzna.-

33.	Zjazd marynarzy.-	"	3.
-----	-------------------	---	----

e/Kronika z zakresu spraw mniejszości narodowych.

34.	Zjazd przedstawicieli rosyjskiej mniejszości narodowej Litwy.-	"	4.
35.	Zjazd duchowieństwa prawosławnego.	"	4.

f/Kronika kłajpedzka.-

36.	Delegacja Kłajpedzka do Genewy celem doręczenia Lidze Narodów skargi na rząd litewski.-	"	4.
37.	Przyjazd inż. Naruszewicza prezesa Dyrekcji portu Kłajpedzkiego.-	"	4.
38.	Deficyty portu Kłajpedzkiego.-	"	4.

g/Kronika ogólna.

39.	Kowno pod znakiem powodzi.	"	4.
-----	----------------------------	---	----

h/Kronika oświatowa.-

40.	Wiec studentów postępowców.-	"	5.
41.	Rocznica urodzin dra Jana Szlupasa.	"	5.

S p r o s t o w a n i e.-

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANI CZNEJ.

Sprawa wejścia Niemiec do Ligi Narodów i rozszerzenie Rady Ligi w prasie litewskiej.-

Prasa litewska, szczególnie rządowa dosyć żywo interesuje się sprawą wejścia Niemiec do Rady Ligi Narodów i jej rozszerzenia.

Oczywiście sprawy te są rozpatrywane jedynie w płaszczyźnie nie mniejszych lub większych możliwości rewizji granic Polski i wznowienia sprawy wileńskiej. Sprawę stawia się zupełnie otwarcie: Niemcy wchodzi do Ligi i do Rady, żeby odebrać Polsce Pomorze i Śląsk. Tylko Niemcy mogą poprzeć sprawę rewindykacji praw Litwy do Wilna. Wejście Polski do Rady, będzie pod tym względem znaczną przeszkodą. Wobec tego trzeba użyć wszelkich możliwych sposobów, by Polskę do Rady Ligi nie dopuścić. Jednym ze sposobów ma być podniesienie w stosownej chwili i sprawy zatargu o las Podgajski.-

Ponieważ we wszystkich prawie artykułach prasowych bez różnicy kierunków powtarza się te same prawie argumenta, podajemy więc tutaj z nich bardziej charakterystyczne.

"Lietuva"

Znaczenie wejścia Niemiec do Ligi Narodów.-

"Lietuva" w N. 36 jeszcze z 13/II r. b. pisze: Wejście Niemiec do Ligi Narodów wywołuje wiele komplikacji. Dotychczas w Lidze Narodów panował nastrój antyniemiecki, obecnie zaś Niemcy będą mogły zawsze założyć "veto" przeciwko niewygodnym dla siebie postanowieniom Rady. W związku z tem mówi się już o stworzeniu za sady większości głosów, która by się Rada kierowała przy ferowaniu swych wyroków. Jednocześnie Francja nie chcąc wyrzec się decydującego wpływu w Lidze Narodów pragnęłaby udzielić stałego miejsca w Radzie innym również państwu, a w pierwszym rządzie Polsce, jako swemu bliskiemu sojusznikowi.

Kwestja rewizji wschodnich granic Niemiec nie została jeszcze oficjalnie wysunięta. Kraży o tem narazie mnóstwo pogłosków i domysłów o bardzo fantastycznym nieraz charakterze. Poza Polską w kwestji tej zainteresowane są bezpośrednio Włochy i Czechosłowacja.-

Naogół wejście Niemiec do Ligi Narodów wysunie na światło dzienne cały szereg nierozstrzygniętych jeszcze kwestyj politycznych. Jednakże stabilizacja polityczna nie nastąpi, dopóki w skład Ligi Narodów nie wejdą inne mocarstwa, a mianowicie ZSSR i Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.- Jedynie wówczas ułożą się równe kombinacje polityczne, mogące dać światu bądź dłuższy pokój, bądź jeszcze straszniejszą wojnę.-

Przyczyny dyskwalifikujące Polskę jako członka Rady Ligi Narodów.-

"Lietuva" w N. 43 z 23/II r. b. Artykuł p. t.: "Czy Polska będzie przyjęta do Rady Ligi Narodów". Streszczenie.

Kandydatura Polski na stałego członka Rady Ligi Narodów wywołała liczne wątpliwości i spory. "Polska, wciskając się między stałych członków Rady - pisze dalej "Lietuva" - dokłada wysiłków, ażeby wykręcić się przed nieuniknioną rewizją granic. Wysiłki te najlepiej jednocześnie świadczą, o nieczystym sumieniu Polski pod względem terytorjalnym. O tem, że Polska nie nadaje się na członka Rady... opinia europejska wcale nie wątpli. Prasa niemiecka, angielska i szwedzka jednomyślnie opowiada się przeciwko przyjęciu Polski do Rady. Natomiast Francja kandydaturę Polski popiera. Naogół wszakże "mało jest nadziei - zapewnia "Lietuva" - aby Polska do Rady trafiła.

Otrzeźwienie Europy jest rzeczą szczególnie znaczącą, gdyż świadczy o tem, że Europa poważnie się troszczy o wyleczenie się z nieograniczonego i nienasyconego imperjalizmu polskiego. Wszyscy zdają sobie dobrze sprawę, że Polska w swych obecnych granicach nie jest zdrowym organizmem państwowym, lecz wielkim chorym, podobnym jak dwie krople wody do dawnych Austro-Węgier, Rosji czy Turcji. Chorego tego nie wyleczyły dotychczas i nie nasyciły ani ogromne obszary obcych terytorjów, ani też olbrzymie pożyczki pieniężne. Polska jest swego rodzaju państwowym pasożytem-wampirem; żywiącym się krwią innych narodów. Cierpi na tem nie tylko Europa Wschodnia, którą rozczłonkowały przeróżne korytarze i w której decydujące znaczenie posiadają nie zasady prawa lecz bandytyzm à la Zeligowski. Cierpi na tem cała Europa nie znajdując miejsca ani możliwości, jakby się od wampira tego otrzasnąć. Dzisiaj dla pokoju europejskiego istnieje jedna tylko poważna przeszkoda - imperjalizm Polski. Byłoby wielką bezmyślnością świadomie przeszkoda tę powiększać, przez udzielenie Polsce miejsca w Radzie Ligi Narodów. Należy jednak wierzyć, iż Europa dostatecznie już poznała polskie metody życia państwowego, ażeby i tym razem posłuchać polskiej piosenki svreniej." -

Polska, jako niestały członek Rady.-

"Lietuva" N. 54 z 9/III. r. b. Omawiając sprawę propozycji udzielenia Polsce miejsca niestałego na przeciąg 3-ech lat "Lietuva" uważa, że: "kombinacja ta jest dla Polski niezmiernie korzystna... Będąc / w ciągu trzech lat / członkiem Rady Ligi Narodów, Polska może czas ten wykorzystać dla uczynienia wszystkiego co leży w jej mocy, byleby tylko nie dopuścić do wysunięcia na światło dzienne najdrażliwszej dla siebie sprawy rewizji granic. Dla uciśnionych przez Polskę narodowości byłoby to /umorzenie sprawy rewizji granic / szczególnie szkodliwym.-

Zgromadzenie Ligi Narodów i Rada Ligi Narodów. Perspektywy przeobrażeń.-

"Lietuva" N. 55. z 10/III. r. b. Streszczenie. Zgromadzenie Ligi Narodów. Teoretycznie kompetencje Rady Ligi Narodów są równe. W rzeczywistości jednak kierownicza rola przypada w udziale Radzie, której posiedzenia odbywają się częściej od posiedzeń plenarnych Ligi i która wogóle jest bardziej ruchliwa. Przeważenie szali na stronę Rady nie może spotkać się ze szczególną sympatją państw średnich i drobnych, gdyż równoznacznem jest ze wzmocnieniem się hegemonji mocarstw. Powiększenie składu Rady przez przyjęcie niektórych przedstawicieli państw średnich, uczyniłoby Radę wszechpotężną i do reszty zredukowałoby znaczenie plenarnego Zgromadzenia Ligi. Tem się też tłumaczy energiczny protest Szwecji, Norwegji i t. d. przeciwko zwiększaniu liczby członków Rady.-

Obecnie organizacja Ligi Narodów, jako takiej, nie jest ustalona, a więc nie może być uważana za normalną. Reformy są w tym wypadku niezbędne. Istnieją jedynie dwie drogi, któreby mogły doprowadzić do uczynienia z Ligi Narodów pożytecznej instytucji. 1/ Rada Ligi Narodów winna stać się jedynie komitetem wykonawczym Plenarnego Zgromadzenia. Innymi słowy, między Radą a Zgromadzeniem Plenarnym zachodziłby stosunek rządu do parlamentu. 2/ jeden organ, np: Rada /pochłonąłby drugi, czyniąc temsamem istnienie jego zbędne. Ta droga napotyka wszelako na poważne trudności. Z jednej strony bowiem, g skoroby w skład Rady weszły wszystkie państwa Ligi /54/, czy też ich większość, to mocarstwa w żaden sposób nie zgodzą się na zrównanie praw swych z prawami państw

Kandydatura Polaki na stanowisko...
Wskazywać należy na to, że...

Wskazywać należy na to, że...
Wskazywać należy na to, że...

Wskazywać należy na to, że...
Wskazywać należy na to, że...

Wskazywać należy na to, że...
Wskazywać należy na to, że...

Wskazywać należy na to, że...
Wskazywać należy na to, że...

drobnych, z drugiej zaś, znaczne powiększenie liczby członków Rady ogromnie utrudni funkcje tej ostatniej. Przy 50-60 członkach bowiem, jednogłębność stanie się rzeczą niemal nieosięgalną. Zaczodziłaby przeto potrzeba zwiększenia liczby wypadków, kiedy wyroki Rady ferowane są nie jednogłębnie, a tylko większością głosów, bądź absolutną, bądź też kwalifikowaną.

Podobne zwiększenie liczby członków Rady przekształciłoby jednocześnie całą instytucję Ligi, która bez wzmocnienia może runąć.

"Rytas".

Cele niemieckie i litewskie w Lidze Narodów.

"Rytas" N. 40 z 19/II. r. b. Streszczenie.

Wstępując do Ligi Narodów Niemcy dążą: 1/ do wyrównania swych granic wschodnich, / w pierwszym rządzie do odebrania korytarza gdańskiego, / 2/ przyłączenia Austrii, co znacznie wzmocniłoby stanowisko Niemiec w Europie i 3/ otrzymania mandatów na swe byłe kolonie. Niemcom, jako członkowi Ligi łatwiej będzie bądź co bądź dążenia swe zrealizować. Poza to wejście Niemiec do Ligi jest doniosłym zdarzeniem dla sąsiadujących z Niemcami państw. Liga Narodów pomimo wszystkich swych braków, już teraz nawet jest wielką siłą moralną i materialną o ile chodzi o regulację stosunków międzynarodowych.

W kwestji rewizji granic polskich, zainteresowane są nie tylko Niemcy, lecz także Litwa. Dla Litwy Liga Narodów ma znaczenie, jeżeli chodzi o zwrot Wilna, z tego względu, że Litwa za pomocą Ligi może utrzymywać Wilno na terenie międzynarodowym jako sprawę aktualną, że powinna w sferach Ligi utrzymać pogląd na problem wileński, jako na niesprawiedliwość i krzywdę wyrządzoną Litwie przez Polskę oraz utrwalić opinię, że słuszne rozstrzygnięcie problemu wileńskiego stało się *conditio sine qua non* pokoju europejskiego. Wobec tego Litwa i Niemcy powinnyby przedsięwziąć wspólną akcję, o ile chodzi o przekształcenie granic Polski.

"Lietuvos Žinios".

Przyjęcie Polski do Rady Ligi Narodów i sprawa wileńska. Zamiar wykorzystania zajęć pod Podgajami przeciwko przyjęciu Polski do Rady.

"Lietuvos Žinios" N. 56. z 10/III. r. b. Streszczenie.

Podkreślając na początku, że przyjęcie Polski do Rady Ligi zmniejszyłoby znacznie wpływ Niemiec na bieg prac Rady, a tem samem dawałoby Francji dominujące stanowisko w polityce europejskiej "Lietuvos Žinios" stwierdza, że sukces polski rzecz oczywista, boleśnieby się odbił również na sprawie wileńskiej z punktu widzenia litewskiego. Już obecnie dyplomacja polska potrafi w swoisty sposób pokierować opinią polityczną liderów Europy; po otrzymaniu zaś miejsca w Radzie Ligi Narodów Polska zupełnie przestałaby liczyć się z autorytetem Ligi Narodów. Już np: sama możliwość dostania się do Rady Ligi Narodów ośmielając podzielała na Polaków, czego dowodem jest napad polski w pobliżu Kiernowa /przy linii demarkacyjnej/. To też Litwa powinna poważnie zatroszczyć się o to, aby grabieżcy /grabikaj/ Wilna nie zostali sędziami w sprawie własnego gwałtu. Nie można zgodzić się na przyjęcie do Rady Ligi Narodów państwa, które istnieje zaledwie kilka lat, a które zdołało już popełnić cały szereg gwałtów. Dyplomacja litewska winnaby wywlec na światło dzienne owe "fakty dokonane", o których już zaczyna się zapominać. Są dane, które pozwalają ocenić wysunięcia sprawy ostatniego polskiego napadu na granicznego przed Ligą Narodów. Nasuwałaby się jednocześnie ponowna sposobność przypomnienia o krwawej krzywdzie doznanej przez Litwę /utrata Wilna/.

"Echo" .-

Sporo również miejsca sprawom genewskim - a mianowicie wejściu Niemiec i Polski do Rady Ligi poświęca i druga półurzędówka litewska rosyjskie "Echo". - Argumenta powtarzają się te same .-

Argumenta przeciwko wejściu Polski do Rady .-

W. N. 54 z 9 marca "Echo" twierdzi, że jest cały szereg państw większych od Polski, które jednak do stałego miejsca w Radzie nie pretendują. Przedstawicielką państw słowiańskich w Radzie Ligi Polska być nie może, ze względu na ucisk swoich mniejszości słowiańskich. Zresztą rola arbitra, która często przypada w udziale Radzie Ligi nie może przyspaść państwu, które podług trafnego określenia Lloyd George'a posiada w swem łonie 5 alzacji. "Echo" twierdzi, że wejście Polski do Rady Ligi byłoby hasłem tworzenia w niej wrogich sobie ugrupowań co do reszty podkopaloby autorytet Ligi i zagroziłoby jej istnieniu .-

Targ w łonie Rady. Perspektywy związane z wejściem Niemiec .-

"Echo" N. 58. 13 marca 1926 r.

Targ pomiędzy wielkimi państwami, który toczy się obecnie w Radzie Ligi, mający jednocześnie z góry rozstrzygnąć opinię samej Ligi - jest zjawiskiem mało pocieszającym i nie przysparzającym Lidze autorytetu .-

Słyszany jest tylko głos wielkich i silnych, o zdanie małych i słabych, którzy teoretycznie posiadają równe prawa - nikt nie pyta .- Szczególnie pod tym względem mogą mieć pretensje i żale małe państwa Europy Wschodniej .-

Dotychczas Liga Narodów była wyłączną domeną wpływów Anglii i Francji. Anglia w sprawach Europy Wschodniej mniej zainteresowana pozostawiła pod tym względem wolną rękę Francji, której cała troska została skierowana ku podtrzymaniu swego satelity - Polski .-

To też wszystkie skargi dotychczasowe Litwy na Polskę pozostały głosem wołającego na puszczy .-

Wejście więc Niemiec do Ligi musi być spotkane w Litwie z jak największą radością .-

Zbyt niewygodny dla Litwy polonofilski nastrój Rady Ligi będzie zakłócony odrazu, gdy się rozlegnie tam trochę ostrego głosu Niemiec .-

Niemcy zawczasu zupełnie uczciwie zapewniają, że nie będą w Lidze passywni i "wygodni". Szczególniej nie będzie ich obecność wygodna dla Polski, wobec tego, iż Niemcy niezwłocznie podniosą w Lidze sprawę położenia Niemców w Polsce, sprawę Szlaska, korytarza i Gdańska .-

Litwa ma nadzieję, że sprawa wileńska znajdzie oparcie w Niemczech. Litwa z Niemcami nie ma żadnych sprzecznych interesów - co się zaś tyczy Klaipedy to przy dobrej woli stron obu możliwość porozumienia zawsze się znajdzie .-

"Edukacja"

Wzrost i rozwój człowieka jest procesem ciągłym, który trwa do końca życia. Wzrost fizyczny jest najbardziej widoczny w pierwszych latach życia, a następnie w okresie dojrzewania. Wzrost psychiczny trwa przez całe życie i jest zależny od wielu czynników, w tym od edukacji.

Edukacja ma kluczowe znaczenie dla rozwoju człowieka. Dzięki edukacji człowiek może zdobyć nowe umiejętności, które pomogą mu w życiu. Edukacja wpływa również na rozwój emocjonalny i społeczny człowieka. Dzięki edukacji człowiek może lepiej zrozumieć siebie i innych, co prowadzi do lepszego funkcjonowania w społeczeństwie.

Wzrost i rozwój człowieka jest procesem wielowymiarowym. Obejmuje on nie tylko wzrost fizyczny, ale także rozwój intelektualny, emocjonalny i społeczny. Edukacja jest jednym z najważniejszych czynników, które wpływają na ten proces.

Wzrost i rozwój człowieka jest procesem, który trwa do końca życia. Wzrost fizyczny jest najbardziej widoczny w pierwszych latach życia, a następnie w okresie dojrzewania. Wzrost psychiczny trwa przez całe życie i jest zależny od wielu czynników, w tym od edukacji.

Edukacja ma kluczowe znaczenie dla rozwoju człowieka. Dzięki edukacji człowiek może zdobyć nowe umiejętności, które pomogą mu w życiu. Edukacja wpływa również na rozwój emocjonalny i społeczny człowieka. Dzięki edukacji człowiek może lepiej zrozumieć siebie i innych, co prowadzi do lepszego funkcjonowania w społeczeństwie.

Wzrost i rozwój człowieka jest procesem wielowymiarowym. Obejmuje on nie tylko wzrost fizyczny, ale także rozwój intelektualny, emocjonalny i społeczny. Edukacja jest jednym z najważniejszych czynników, które wpływają na ten proces.

Wzrost i rozwój człowieka jest procesem, który trwa do końca życia. Wzrost fizyczny jest najbardziej widoczny w pierwszych latach życia, a następnie w okresie dojrzewania. Wzrost psychiczny trwa przez całe życie i jest zależny od wielu czynników, w tym od edukacji.

Edukacja ma kluczowe znaczenie dla rozwoju człowieka. Dzięki edukacji człowiek może zdobyć nowe umiejętności, które pomogą mu w życiu. Edukacja wpływa również na rozwój emocjonalny i społeczny człowieka. Dzięki edukacji człowiek może lepiej zrozumieć siebie i innych, co prowadzi do lepszego funkcjonowania w społeczeństwie.

Wzrost i rozwój człowieka jest procesem wielowymiarowym. Obejmuje on nie tylko wzrost fizyczny, ale także rozwój intelektualny, emocjonalny i społeczny. Edukacja jest jednym z najważniejszych czynników, które wpływają na ten proces.

Wzrost i rozwój człowieka jest procesem, który trwa do końca życia. Wzrost fizyczny jest najbardziej widoczny w pierwszych latach życia, a następnie w okresie dojrzewania. Wzrost psychiczny trwa przez całe życie i jest zależny od wielu czynników, w tym od edukacji.

II. ŻYCIĘ GOSPODARCZE. a/Stosunki z zagranicą.-

Zboże litewskie a rynki zagraniczne w przedstawieniu litewskiej urzędówki.-

"Lietuva",Nr.39 z 18/II,r.b.Streszczenie artykułu:"Czy Litwa potrzebuje szukać dla swego zboża rynków zagranicznych?".-

Kwestja eksportu zbożowego jest dziś aktualna,gdyż Litwa nigdy jeszcze nie eksportowała tak mało zboża,jak obecnie.- Oto odnośne dane cyfrowe:

1922 rok	14.598,2	ton.
1923 rok	48.109,7	"
1924 rok	25.617,5	"
1925 rok	9.585,7	"

Z ogólnej ilości / 9.585,7 tonn/ zboża eksportowanego w ciągu całego 1925 r. eksportowano w okresie sierpień-grudzień /włącznie/:

żyta.	1.276,1	tonn
pszenicy.	8,4	"
jęczmienia.	976,4	"
owsa	463,2	"
wyki.	2.035,7	"
grochu.	195,3	"
pieluszeki	145,5	"
innego zboża.	465,5	"
Ogółem.	5.566,0	tonn.

czyli ilość wprost znikoma.Cyfry bowiem wykazują, że na eksport posiada Litwa w 1925/26 r.:

żyta.	61,000	tonn
pszenicy.	20,000	"
jęczmienia.	37,000	"
wyki i grochu	27,000	"
Ogółem.	145,000	tonn.

co przedstawia wartość około 60 milionów lit.Niezrealizowana ta suma puszczona w obieg niewatpliwieby zapobiegła głodowi pi- nieżnemu na Litwie.-

Zasadniczą przyczyną nieeksportowania przez Litwę tak wielkiej ilości zboża jest różnicę cen krajowych i zagranic- nych.Na Litwie centnar żyta np: kosztuje około 20 lit,zagranic- zaś cena o 1 lit jest niższa.Zjawisko to normalne,gdyż produk- ty rolnictwa stojącego na niższym poziomie są zawsze droższe od produktów rolnictwa stojącego wyżej.Wszelako objaw ten acz- kolwiek nie da się uniknąć jest dla rolnictwa litewskiego niebez- pieczny.Dotychczas rolnictwo rozwijało się w warunkach normal- nych.Wprawdzie bezpośrednio po wojnie 1/3 część całego obszaru uprawnego była nieobsiana,jednakże już w 1923 roku osiągnęło rolnictwo poziom przedwojenny,dając jednocześnie maximum zboża na eksport.Rok 1924 był niekorzystnym /nieurodzaj/.W 1925 roku zaś urodzaj był o 25% lepszy od przeciętnego urodzaju w ciągu ostatnich pięciu lat.Z obliczeń wynika naogół, że przeciętny uro- dzaj może dać Litwie przeszło 100 tys.tonn zboża nadwyżki. Trzeba się również liczyć z technicznym postępowaniem zboża litew- skiego.Wskaźnikiem tego jest:1/zużycie nawozów sztucznych,2/wy- borowych nasion,3/maszyn rolniczych.

Zużycie nawozów sztucznych przedstawia się na Litwie jak następuje:

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second section of faint, illegible text.

Third section of faint, illegible text.

Fourth section of faint, illegible text.

Fifth section of faint, illegible text.

Sixth section of faint, illegible text.

Seventh section of faint, illegible text.

Eighth section of faint, illegible text at the bottom of the page.

R o k :	Zużycie nawozów sztucznych	na 1 ha przypada
1920	1,760,8 tona.	0,7 kg.
1921	2,315,2 "	0,9 "
1922	6,058,7 "	2,4 "
1923	23,380,4 "	8,9 "
1924	52,355,0 "	20,0 "
1925	67,206,4 "	25,7 "

Tak więc zużycie nawozów sztucznych wzrosło w ciągu 6-ciu lat 37-krotnie. Co do zużycia wyborowych nasion to wzrasta ono również. Kraj otrzymuje wyborowe nasiona bądź z własnych gospodarstw, bądź też z zagranicy.-

R o k	1923	159,3 tona
"	1924	792,1 "
"	1925	491,4 "

Zmniejszenie importu nasion wyborowych w 1925 r. tłumaczy się częściowo osłabieniem siły nabywczej /kupczej, płatniczej/ rolników litewskich, częściowo zaś tem, że nasiona zagraniczne niezawsze są pierwszorzędnej jakości.

Pozostają wreszcie maszyny rolnicze. Import ich przedstawia się jak następuje:

R o k	1923	1,684,1 tona
"	1924	2,287,3 "
"	1925	2,456,4 "

Sporo maszyn rolniczych, bardziej prymitywnych/ produkuje się wewnątrz kraju.-

Wobec omówionego i zilustrowanego cyframi postępu technicznego w rolnictwie litewskim należy się spodziewać, że przeciętna norma /100,000 tona/ nadwyżki zbożowej, jaka Litwa rok rocznie rozporządza, wzrośnie z czasem dość znacznie. Jednak, jak zazwyczaj, rolnictwo litewskie nie może zrealizować tej nadwyżki.-

To też starania rządu, zmierzające do znalezienia dla zboża litewskiego stałego rynku zbytu, rozwiązują jeden z najważniejszych problemów ekonomicznego życia Litwy.-

Stosunki handlowe Litwy z Danją.-

"Lietuvos Ukis" w N.2 z lutego b.r. zamieszcza charakterystykę handlowych stosunków litewsko-duńskich, która podajemy poniżej w streszczeniu:

Danija pod względem importu z Litwy zajmuje pierwsze miejsce wśród państw skandynawskich. W ciągu 9 miesięcy r.ub. Litwa eksportowała do Danji na sumę 3,913,400 lit., importowała zaś na sumę 874,500 lit. Eksport litewski do Danji obejmował głównie konie, gęsi, len /siemię i przedzie/ oraz drzewa. Ostatnio zaś Danija zainteresowała się owcami litewskimi. Litwa ze swej strony importowała z Danji przeważnie produkty kokosowe, margaryne oraz różne maszyny. Produkty litewskie spotykają się na rynku duńskim z poważną konkurencją innych państw nadbałtyckich Rosji i Polski. Rosja groźna jest dzięki jakości swych produktów, Polska zaś - dzięki ich taniości.-

Litwa mogłaby jeszcze eksportować do Danji sporo karmu dla bydła, zwłaszcza w postaci wytlóczyn zbożowych.-

Dla zacieśnienia stosunków handlowych litewsko-duńskich przeszkadza pewna charakterystyczna okoliczność. Oto firmy litewskie/nawet wielkie / częstokroć nie odpowiadają na składane im przez kupców zagranicznych oferty czy korespondencje. Dzięki temu towary litewskie bardzo często trafiają zagranicę dopiero z trzecich rąk.-

Statistika

1923
1924
1925

1923
1924
1925

1923
1924
1925

Tak wiec zjawia sie wzrost wplywu krajowego przemyslu na eksport litewski. Co do zjawiska wplywu krajowego przemyslu na eksport litewski, to wzrost ten widoczny jest w danych statystycznych.

1923	1924	1925
...

Wzrost wplywu krajowego przemyslu na eksport litewski jest wynikiem rozwoju przemyslu krajowego. Wzrost ten widoczny jest w danych statystycznych.

1923	1924	1925
...

Wzrost wplywu krajowego przemyslu na eksport litewski jest wynikiem rozwoju przemyslu krajowego. Wzrost ten widoczny jest w danych statystycznych.

To jest stany rzeczy, zmiennosci do zjawienia dla zjawiska litewskiego, to jest, rozwiniecie zjawiska litewskiego.

Wzrost wplywu krajowego przemyslu na eksport litewski jest wynikiem rozwoju przemyslu krajowego. Wzrost ten widoczny jest w danych statystycznych.

Wzrost wplywu krajowego przemyslu na eksport litewski jest wynikiem rozwoju przemyslu krajowego. Wzrost ten widoczny jest w danych statystycznych.

Wzrost wplywu krajowego przemyslu na eksport litewski jest wynikiem rozwoju przemyslu krajowego. Wzrost ten widoczny jest w danych statystycznych.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WĘWNETRZNEJ I SPRAWY SPOŁECZNE.

Byt inwalidów wojennych na Litwie. -
"Rytas" w N. 285 z dn. 23/XII, r. ub. Streszczenie artykułu: "Byt inwalidów na Litwie". -

W swoim czasie Gabinet Ministrów i Sejm Litewski zatwierdził statut komitetu Pomocy Inwalidom Wojennym, których na Litwie nie brak i to zarówno z czasów wielkiej wojny, jak też z okresu walk o niepodległość /1918-19-20/. W skład komitetu weszli: gen. Nagewiczius /prezes/, juryskonsol M-stwa Spraw Wojskowych Szwejkaukas, pułk. Aukas, pos. Lumbis, a wreszcie p. Szestakauskas /kierownik spraw komitetu/. Statut komitetu określał zadania tego ostatniego: a/ udzielanie zapomóg i pożyczek potrzebującym inwalidom i ich rodzinom, b/ zakładanie przytułków i domów dla inwalidów, c/ zakładanie szkół rzemieślniczych oraz zakładów przemysłowych i handlowych dla zdolnych do pracy inwalidów, d/ wyszukiwanie dla inwalidów odpowiedniej pracy i posad, e/ pośrednictwo w wyrobieniu dla inwalidów / i ich rodzin / emerytur i innych zasiłków, jak również udzielanie inwalidom porad prawnych, f/ troska o zaspokojenie kulturalnych potrzeb inwalidów oraz dopomaganie dzieciom inwalidów do nabycia wykształcenia. -

Zgodnie z zadaniami komitetu stworzono dla inwalidów pracownię obuwia /20 robotników/, sklep z oddziałem cywilnym, wojskowym i kobiecym; hurtownię krawiecką, zakład grawerski, /10 robotników/, pracownię wyrobów skórzanych i t. p. Wyroby inwalidów są wykonane nader sumiennie, to też mają wśród ludności dobrą markę. -

Smetyna o nadużywaniu kościoła do celów partyjnych przez Chrześcijańską demokrację. -

"Lietuvis" N. 6 z dn. 12/II, r. b. Streszczenie artykułu

Smetony p. t.: "Czy katolicyzm jest środkiem, czy też celem". -

Ks. Krupaviczius w broszurze swej p. t. "Wybory", oświadcza między innymi, że religia jest dla narodowców litewskich /tautininkai/ jedynie środkiem nie zaś celem. Twierdzenie powyższe jest tendencyjne i nie poparte żadnym przykładem. Zarzut ten można właśnie postawić partji chrześcijańskiej demokracji. Ks. Kemeszys /zasłużony działacz na polu katolicyzmu i litewskości/ na Kongresie Katolickim scharakteryzował tą wcale niekatolicką działalność partji chrześcijańskiej demokracji. -

Wiadoma powszechnie jest rzeczą, że pobory duchowieństwa były, drogą przymusów moralnego, zbierane dla partji ks. Krupavicziusa. Z poborów kleru nie odbudowują się zrujnowane / np: w Czerwonym Dworze / względnie niedokończone / np: w Zapiszkach, Poniewieżu / Kownie / kościoły. Podobnie zbierane przez plebanów i parafje składki szły nie na cele kościelne, a tylko partyjne. Blok k. d. podczas wyborów do Sejmu przykrywał się hasłami katolickimi. Kraj dźwigał ciężar podatków, ludność ostatni grosz dawała na potrzeby tworzącego się państwa, Litwa zubożała do cna. Tymczasem stojących u steru państwa ludzie, liderzy bloku rządzącego opływają w dostatki, kupują centra dworskie płacąc za nie po kilkanaście i więcej tysięcy dolarów. Polityka "katolicka" na Litwie się popłaca. Przewodnią ideą bloku k. d. jest mamona. Zmaterializowanie przeszło również na księży. Parafje są zaniedbane kościoły świecą pustkami, ludność z nieufnością zaczyna się odnosić do kleru, nie czując w nim autorytetu kościelnego. -

Partyjny duch chładecki zapanował nawet na zjazdach /kongresach/ katolickich. Na pierwszym z tych zjazdów "krikszczenie" niemal siłą usunęli z obrad przedstawicieli partyj

"Pažanga" i "Žemdirbiai" /rolnicy/. Odtąd Kongres katolicki i blok k.d. stały się na Litwie synonimami. Samodzielne niby organizacje: "Pavasareninkai", "Ateitininkai", "Katolikių Moterys", "Blaivinkai" i t.p. głosują podczas wyborów do sejmu czy samorządów za partja "krikszczioniów". Zresztą większość członków wzmiankowanych organizacji powoduje się nie wyższymi celami, a tylko widokami osobistymi /karjera, stypendjum, intratne stanowisko i t.p./ Młodzież zapisuje się do organizacji jedynie dla tego, że te ostatnie ułatwia jej osiągnięcie zamierzonego, osobistego celu. Biskupi litewscy nie wypowiedzieli w sprawie nadużywania kościoła do celów partyjnych i osobistych. Ciekawa jest rzecz co powie na to wszvstko wizytator papieski arcyb. Matulevicius. -

Skutki wciągnięcia kościoła do polityki na Litwie. -

"Lietuvis" w N. 9 z d. 5/III. 26 r. w artykule Woldemarasa p.t. "Burzyciele religji" pisze:

Prawicowe partje na Litwie lubia przechwalać się swą rzekomą katolickością, z drugiej zaś strony mówić o niebezpieczeństwie, jakie kościołowi katolickiemu ma grozić ze strony socjalistów litewskich. Wszelako "krikszczioniowie" nie przytoczyli dotąd ani jednego argumentu, któryby istotnie stwierdził prawdziwość ich insynuacyj przeciw lewicowcom. Prawdą jest, że socjaliści litewscy nie uznają żadnego kościoła, jednakże dotychczas nie ujawnili oni chęci systematycznej walki z katolicyzmem. O wiele większe niebezpieczeństwo grozi atoli temu ostatniemu ze strony samych "krikszczioniów", którzy nie tylko wnieśli politykę do kościoła, lecz uczynili zeń dla siebie najpotężniejsze narzędzie walki politycznej. Księża litewscy zasiadają w rządzie i sejmie, w bankach i zakładach przemysłowych, jedynym słowem wszędzie za wyjątkiem kościoła. Podobno pięciu księży oficjalnie wyrzeka się sutany, lecz ilu uczyniło to nieoficjalnie. Nawet do swej duchowej godności niechętnie się księża przyznają. Tak np: w ogłoszonym przez "Rytasa" składzie nowego komitetu Centralnego partji k.d., figurują nazwiska następujące: "min. Krupavicius, min. prof. Reynys, pos. Szmulskis, prof. Meszkaukas, pos. ks. Dagilis, pos. dr. Stepanovicius". Wszvstkie te osoby to księża. Jednakże wyraz - "ksiądz" figuruje jedynie przy nazwisku Dagilisa. I tak stale. Wszvscy ci doktorzy, posłowie, panowie, przypominają o katolicyzmie i sutannie jedynie w okresie kampanji przedwyborczej, gdy kościoła katolickiego wzywa się na przynętę dla wyborów. "Krikszczioniowie" nie pominęli też episkopatu. Zaledwie przybył do Kowna arc. Matulevicius, pośpieszono go wciągnąć do partji, nie bacząc na jego misję, wymagającą szczególnej bezstronności. "Krikszczioniowie" swój cel osiągnęli: arc. Matulevicius przesłał zjazdowi k.d. telegram gratulacyjny pomijając inne partje. Trudno przypuszczać, aby arc. Matulevicius z własnej inicjatywy popełnił tak wielki nietakt. Prawdopodobnie został wizytator papieski wprowadzony przez w błęd przez "krikszczioniów", którym zależało na możliwości pochwalenia się, iż oto Stolica Apostolska przez ustaw swego wizytatora błogosławi politykę chadecji litewskiej. -

Poza episkopatem "krikszczioniowie" użyli również na cele swej propagandy żmudzkiej seminarjum duchowne, którego kierownicę ks. Meszkaukas i ks. Usaris zasiedli: jeden w Centralnym Komitecie k.d., drugi zaś w - K w Komisji Rewizyjnej. Chodzą pogłoski, iż księża ci dają klerykom do kolportowania chadecja literaturę agitacyjną, /np: broszura Krupaviciusa/, potępioną nawet przez niektórych członków "Ukininku Sajunga". -

Skutki wciągnięcia kościoła do polityki zapowiadają się fatalnie, w pierwszym rzędzie dla samego kościoła. Walka polityczna przybiera na Litwie coraz ostrzejsze formy. W niektórych miejscowościach kraju grozi ludzic spalaniem plebanij. Nie należy się temu dziwić, gdyż sami księża dali pochop do ekscesów /strzelanina na wiecu i ks. Dagilis/. -

Niefortunne rzady "krikszczioniów" pchają Litwę do przepaści, budząc rozjadrzenie ludności. Ponieważ zaś "krikszczioniowie" przycykrywają się mianem kościoła katolickiego, przeto rozjadrzenie ludności kieruje się nie tylko przeciwko kościołowi katolickiemu na Litwie, Stąd też właśnie rodzi się dziś największe niebezpieczeństwo dla tego ostatniego.-

Zjazd "Ukininku Sajungi".-

Streszczenie sprawozdania "Rytasa" w N. 43 z dn. 23/II, r. b. ze zjazdu partji "Ukininku Sajunga".-

W zagajeniu Prezes Komitetu Centralnego Ukininku Sajungi p. Mikszys oświadczył, że związek z roku na rok wzrasta li czebnie, tak, że dziś Ukininku Sajunga stanowi największą organizację na Litwie. Ukininku Sajunga walczyć musi z partjami opozycyjnymi. Pomimo tego, należy się spodziewać, że w przyszłym Sejmie Uk. Saj. będzie stanowiła większość sejmowa.-

Po przemówieniu p. Mikszysa odbyły się wybory do Prezydium i Sekretarjatu Zjazdu. Do prezydium weszli: prałat Staugajtis, p. Tremakas, dyrektor banku, p. Ginejtis, p. Krikszczionas, i p. Kreiżys; do sekretarjatu zaś: p. Ignatoviczius i p. Bajoras. Honorowym prezesem Zjazdu została Prezydent Republiki Stulginskis oraz uczestnik zjazdu, najstarszy wiekiem rolnik Matijoszajtis.-

Przemówienia ministrów.-

Następnie zabrał głos premier Bistras, podkreślając, że klasa rolników stanowi podstawę państwa litewskiego, a więc Ukininku Sajunga /Związek Rolników/ odegra i odegrać będzie wybitną rolę w państwowym życiu Litwy.-

Dalej przemawiał minister rolnictwa Krupaviczius.- Zaznaczył on, że Ministerstwo Rolnictwa odczuwa potrzebę współpracy w rodzaju Ukininku Sajungi. Ta ostatnia winna iść ręką w rękę z innymi partjami katolickimi. Największymi wrogami Ukininku Sajungi są socjaliści, którym ostatnio, dzięki nieporozumieniom w łonie większościowych frakcyj sejmowych, udało się wysunąć dra Staugajtisa /V.l./ na stanowisko Marszałka Sejmu.-

Dalej powitał uczestników zjazdu przedstawiciel kłajpedzkiego oddziału Ukininku Saj., podkreślając, że rolnicy z Małej Litwy ze wszystkich sił przyczyniać się będą do rozwoju całej Ukininku Sajungi, jako takiej.-

Następnie odczytano depesze gratulacyjne arcyb. Matulevicziusa, biskupa Zmudzkiego Karevicziusa i t. d.

Sprawozdania.-

Prezes Mikszys składał dalej sprawozdanie z działalności Zarządu Ukininku Saj.-. Poza to składał sprawozdania: dyrektor wydziału handlowego p. Sokalauskas, przedstawiciel komisji rewizyjnej inż. Skardinskas i przedstawiciel kłajpedzkiego oddziału Ukininku Sajungi p. Kicizys. Ten ostatni oświadczył, że obrót handlowy kłajpedzkiego oddziału Ukininku Sajungi wyrażał się sumą 10 tysięcy litów.-

Po dokonaniu wyborów do zarządu i poszczególnych komisji oraz po wysłuchaniu sprawozdań i wniosków tych ostatnich zabrał głos min. Krupaviczius, poruszając cały szereg doniosłych kwestyj z życia rolników. Mówca zapoznał uczestników zjazdu z działalnością Ministerstwa, wzywając jednocześnie uczestników do współpracy z rządem.-

Poszczególne pytania.-

Następnie odczytano piśmienne błogowławieństwo Papieża i skierowano pod adresem ministra Krupavicziusa cały szereg pytań, na które minister udzielił wyczerpujących odpowiedzi.-

Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.

Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.

Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.

Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.

Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.

Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.

Pravda, 19. 11. 1938.
Pravda, 19. 11. 1938.

Tak np: w sprawie rewizji klasyfikacji gruntów /perrušiavimas/ oświadczył minister, że odnośna ustawa została przez sejm uchwalona jeszcze w 1924 r. wszelako wobec braku socjalistów-agronomów, rewizja klasyfikacji gruntów zaciągnie się jeszcze na kilka lat. W kwestji osuszania gruntów, zapewnił p. minister Krupavicius, że M-stwo dokłada wszelkich wysiłków w tym kierunku. Co do serwitutów, to minister oświadczył, że będą one zlikwidowane drogą odnośnej ustawy. Wszelkie spory o serwituty rozstrzyga się narazie w pierwszej instancji, przed Powiatową Komisją Urządzeń Rolnych, dalej przed Okręgową Komisją Urządzeń Rolnych, a wreszcie przed Trybunałem Najwyższym. W sprawie zwrotu zaciągniętych w Banku Ziemijskim pożyczek, oświadczył minister, że Bank wobec trudności płatniczych rolników, będzie się starał przedłużyć termin płatności pożyczek, aż do następnych żniw. Pożyczki będzie się wszelako prolongować jedynie petentom, którzy złożą odnośne podania.-

Manifest do rolników.-

Następnie uchwalono wydanie manifestu do rolników litewskich. Główne postulaty manifestu są następujące: 1/uzyskanie od Rosji przyrzeczonech w traktacie pokojowym 100 tys. ha lasu, 2/rewizja klasyfikacji gruntów, 3/zmniejszenie importu przedmiotów sbytku, 4/systematyczne subsydjowanie przez rząd osuszania gruntów, 5/zakaz eksportu lasów, zanim nie zostaną zaspokojone potrzeby lokalne, 6/udostępienie rolnikom długoterminowych pożyczek, 7/zdobycie rynków zagranicznych dla produktów litewskich, 8/zabezpieczenie rolników drogą kooperacji przed wyzyskiem pośredników handlarzy. Wreszcie dokonano wyborów do Sądu honorowego Ukininku Sajungi, w skład którego weszli Marszałek Sejmu prał. Staugajtis, minister sprawiedliwości Ka-roblis i minister oświaty Jokantas.-

Działalność "Ukininku Sajungi" w oświeceniu prezesa związku Mikszysa.-

"Rytas" N. 43 z dn. 23/II, r. b. Wywiad z prezesem Ukininku Sajungi" Mikszysem. Streszczenie.

"Ukininku Sajunga" /Związek Rolniczy/ z dniem każdym wzmaga się na siłach zarówno pod względem liczebności członków, jak też zasobów materialnych. Działalność Ukininku Sajungi rozpada się na kilka działów.-

Szkolnictwo sawodowe.-

Na Litwie odczuwa się brak agronomów. Dla wypełnienia tej luki Ukininku Sajunga zorganizowała kursy mleczarskie oraz zamierza stworzyć 3 szkoły rolnicze. Ludność okazuje coraz więcej zainteresowania w zamierzeniach Ukininku Sajungi i samorzutnie domaga się szkół, kursów i t. p.

Mleczarstwo.-

W roku ubiegłym pod zarządem Uk. Sajungi znajdowało się 127 mleczarni. Z tej liczby 43 mleczarnie zaczęły funkcjonować tuż po Nowym Roku. Eksport produktów mlecznych z ramienia Uk. Sajunki wyrósł się w r. ub. sumą niemal 1-go miliona litów.-

Gospodarka zbożowa.-

W kraju daje się odczuwać brak owsa, w związku z nieurodzajem zeszłorocznym. Ponadto stwierdzić trzeba, że konjunktury zagraniczne nie są dla eksportu zboża zbyt sprzyjające. /niskie ceny/ Uk. Sajunga zajęła się już wyszukaniem rynku zbytu dla produktów rolnych z Litwy.

W tym celu podjęte zostały układy z odnośnymi firmami angielskimi. W ciągu zimy 1925-26 rok eksportowała Litwa za pośrednictwem Uk. Sajungi około 1500 tonn siemienia lnianego. - /głównie do Anglii/.-

Hodowla bydła.-

Ze względu na nieurodzaje z lat ostatnich przypuszczać należy, że gospodarka zbożowa na Litwie znacznie niedługo coraz bardziej ustępować miejsca hodowli bydła i mleczarstwu, co oczywiście będzie z wielką dla kraju korzyścią.-

"Maistas".

Produkcja tej fabryki obliczona jest na potrzeby eksportu bydła i nierogacizny. "Maistas" powstał dzięki inicjatywie i kapitałom br. Wajłokajtisów. Niedawno przeszedł "Maistas" na własność Związku Kooperatyw Rolniczych, został zreorganizowany i utrzymuje obecnie ówczesne stosunki handlowe z Niemcami. Skupowanie bydła dla fabryki odbywa się za pośrednictwem organizacji, które zajmują się jednocześnie dostawami wojskowymi.-

Elewatory.-

Budowa elewatorów nie została jeszcze ukończoną. Pomimo tego w okresie do 1 stycznia r.b. obsłużyły elewatory około 3 tys. tonn zboża.-

Obrót handlowy.-

Obrót Ukininku Sajungi wynosił w roku ubiegłym około 80 milj. lit. Eksport obejmował głównie zboże i przetwory mleczne, jak również gęsi i nierogaciznę. Na import zaś składały się przeważnie maszyny rolnicze /na sumę około 600 tysięcy lit./-

Na zakończenie pos. Mikszys zaznaczył, że opozycyjne partie polityczne starają się Ukininku Sajungę zwalczać. Wszelako jest nadzieja że Uk. Sajunga w jedności członków czerpać będzie siły i wyjdzie z tej walki zwycięsko.-

"Lietuvos Žinios" o działalności "Ukininku Sajungi".-

"Lietuvos Žinios" №. 42 z dn. 21/II. r.b. Artykuł: "Ukininku Sajunga".

Streszczenie.

"Ukininku Sajunga" /Związek Rolniczy/ powstała w 1919 roku. Działalność Ukininku Sajungi ujawniała się jedynie w czasie wyborów do Sejmu czy samorządów. Wtedy to Uk. Sajunga wspólnie z Darbo Federacją i "krikszczioniami" gorliwie zaczynała agitować na rzecz "potrójnego bloku".-Organ Uk. Sajungi "Ukininkas" ukazywał się z przerwami i był bardzo ubogi w treść. Rolnikom nie przynosiła działalności Uk. Sajungi żadnej korzyści. Przeciwnie.- Uk. Sajunga była wielce szkodliwa dla rolników taryfa ceł wywozowych dzięki której kraj eksportując produkty o realnej wartości i otrzymując wzamian spadające marki niemieckie, zubożał. W tym czasie grasowali po Litwie bracia Wajłokajtisy /główne filary Uk. Sajungi/ wyławiając dolary i wymieniając je na marki niemieckie i ostmarki. W rezultacie kosztem zubożenia kraju Wajłokajtisowie et consortes grubo się obłowili.-

Po wprowadzeniu litów /koniec 1922 r./ i ujęciu steru państwa przez blok chadecki Uk. Sajunga przetrzymać zaczęła ze skarbu obfite zapomogi, rzekomo na cel podnoszenia kultury rolnej. Jednakże praca Ukininku Sajungi na tem polu była w najwyższym stopniu nieudolna. Tak np: powstają częstokroć /z inicjatywy Uk. Sajungi/ jednocześnie i w tej samej miejscowości dwie mleczarnie, wzajemnie konkurujące i przez to skazane na vegetację.-

Wojenny Dziennik, 1945, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Wojenny Dziennik, 15.05.45, 15.05.45, 15.05.45

Inny znów kwiatek z działalności Uk. Sajungi: Sejm w 1924 r. przyjął ustawę mocą której organizacje rolnicze mają prawo zajmować się dostawami wojskowymi bez uprzednich przetargów. Intendentura wojskowa zakupuje w roku bieżącym kilkanaście tysięcy ton zboża i mięsa. Ceny ustalone przez intendenturę są następujące:

Żyto	1 centnar	22 lit. 50 cent.
owies	" "	23 "
jęczmień	" "	21 "
pszenica	" "	30 "

Uk. Sajunga od siebie natomiast płaci rolnikom na prowincji:

Żyto	1 centnar	16 - 17 lit.-
owies	" "	20 - 21 "
jęczmień	" "	17 - 18 "
pszenica	" "	24 - 25 "

Różnica w cenach jest więc ogromna i niczem nie usprawiedliwiona. Ukininku Sajunga zarabia w ten sposób na dostawach setki tysięcy litów z krzywdą rolników. Za pieniądze te wydaje Ukininku Sajunga pismo partyjne "Ukininkas" i wypłaca sułte pensje swym członkom. Tak np: jeden z głównych filarów Uk. Sajungi dr. Draugelis pobiera bodaj 16.000 lit. miesięcznie, zajmując całk szereg stanowisk.-

Przejęte przez Uk. Sajunga elewatory, których budowa kosztowała państwo blisko 3 milj. lit. świeca dotychczas pustkami, a to z racji wygórowanej taksy i zbyt licznych formalności, jakie rolnik musiałby przejść przy korzystaniu z elewatora.-

Wreszcie "Lietuvos Žinios" wzywają rolników do bojkotu Ukininku Sajungi.-

Smetona o bloku wyborczym narodowców z "krikszczioniami" .-

Na dzień 8 i 9 maja jak wiemy, zostały rozpisane nowe wybory do Sejmu w Litwie. Aktualną więc stała się sprawa bloków wyborczych. Najbardziej zjadliwej i niebezpiecznej krytyce poddawało obecna większość rządząca stronnictwo narodowe Smetony i Woldemarasa, mające duże wpływy wśród inteligencji. Ze strony chadecji wysunięto wobec tego projekt bloku wyborczego z tautininkami /narodowcami/ dla uniknięcia nieprzewidywalnej krytyki i walki podczas wyborów. Na zjeździe partji narodowej w Kownie dał już odpowiedź przeczącą na to Woldemaras - o czym pisaliśmy w poprzednim numerze Biuletynu. Obecnie zamieszczamy streszczenie artykułu Smetony pod tytułem: "Czy blok jest możliwy?" drukowany w N. 7 "Lietuvisa" .-

Ks. Kemeszys w artykule swym pod tytułem "Z kim się blokować?" /"Lietuvis" N. 6 z dn. 12/II. r. b. / wyraża szczerze życzenie, aby doszedł do skutku blok narodowców /tautininkai/ z "krikszczioniami" /których dość niewłaściwie nazywa katolikami. Ks. Kemeszys posadza "Tautininków" o zdraśniętą ambicję i tem między innymi tłumaczy niedojście do skutku bloku z "krikszczioniami". Wszelako sprawa ta przedstawia się nieco inaczej. "Tautininkom" nie zbawiało na chęci dostania się do władzy przez pomyślnie wyniki wyborów. Jednak lista "tautininków" nie przeszła dotychczas ani razu głównie dzięki propagandzie bloku chaddeckiego / "krikszczionowie" /.

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA
Wielki N. 28. LIBIA

"Tautininkowie" nie cofają się dalej przed szarym trudem dla ojczyzny. Autor niniejszego artykułu przewodniczył w 1921 roku /na prośbę rządu/ delegacji litewskiej w Rydze /układy z Łotwą w sprawie granic/ zaś w 1923 r. został pełnomocnikiem rządu litewskiego w Kłajpedzie dla układania się tam z przedstawicielami ententy /Komisja Konferencji Ambasadorów/. Trudno orzec, czy rząd był zadowolony z jego działalności. Prasa sfer rządzących rozmaicie się o Smetonie odzywała. Poza to trafił on do więzienia, innym zaś razem został narazony na niekulturalny wybrk p. Gabrysa-Parszajtisa. O ile te fakty miałyby rozstrzygać o "zadrasniętych ambicjach" liderów partji "tautininków" w takim razie zgadza się to z prawdą. Zdaje się jednak, że "krikszcioniowie" mówiąc o "zadrasniętych ambicjach" narodowców posadzają tych ostatnich o chęć powrotu do rządu, w którym byli przed zwołaniem Sejmu ustawodawczego. Pogląd taki jest niesłuszny, jak nie słusznymi są również twierdzenia ks. Kameszysa, że narodowcy, w przeciwieństwie do "krikszcioniów" nie biorą głębiej do serca spraw wyznaniowych z drugiej zaś strony gorąco bronią zasady nieograniczonej wolności. W odpowiedzi na oświadczenia ks. Kameszysa, można by zapytać go, czy "religijność" "krikszcioniów" ma się wyrażać przez tłumne porzucanie stanu duchownego przez księży-krikszcioniów w polityce i dobrach doczesnych? Lub też, czy dowodem szczerego chrystjanizmu ma być przesiadka demagogja i nienawiścią partyjną literatura /broszury, ulotki i t.p./ i prasa "krikszcioniów"? Twierdzenie znów, że narodowcy bronią zasady nieograniczonej własności jest niemniej mylnem. Narodowcy są za wywłaszczeniem własności prywatnej jednakże za wywłaszczeniem sprawiedliwym. Na odbytym niedawno litewskim kongresie katolickim sformułowali narodowcy swój pogląd na tę sprawę i przedłożyli w postaci wniosku do przyjęcia uczestnikom kongresu. Jednakże "krikszcioniowie", a za nimi większość uczestników kongresu, przyjęli wniosek ten dopiero po wykreśleniu zeń wyrazu "sprawiedliwym" /wywłaszczenie/.

Niesłusznym jest również zarzucanie narodowcom małej dbałości o interesy klasy robotniczej. Narodowcy nie uznają dyktatury klasy robotniczej, ani też żadnej innej, to też nie obiecywali ani odebrać darmo ziemię od posiadaczy, ani też rozdawać ją darmo bezrolnym. "Krikszcioniowie" wszystko to obiecywali, no i... dotrzymali. - Wszelako przeprowadzona przez "krikszcioniów" reforma rolna polepszyła byt jedynie nielicznych jednostek, natomiast wtraciła w nędzę całe mnóstwo ludzi, przysporzyła krajowi całą falangę bezrobotnych i wniosła chaos w życie klasy robotniczej.

Z powyższych zestawień wynika, że nie jakieś "zadrasnięte ambicje" nie pozwalają narodowcom na stworzenie bloku z "krikszcioniami" a tylko zasadnicza różnica w poglądach obu partyj na istotę państwa. Narodowcy są zdania, że społeczeństwo i partje muszą przede wszystkim służyć państwu. "Krikszcioniowie" zaś państwo uważają za dojną krowę dla społeczeństwa i partyj. - Wychodząc z tego założenia liderzy sfer rządzących podejmują się dostaw wojskowych, kupują centra dworskie, korzystają z kredytów i t.d. "Krikszcioniowie" to widzą dobrobyt w kraju w pomyslnym rozwoju zakładów "Maistas" Wajłokajtisa, oni też opracowywali projekt finansowe w sprawie Wilna.

Czyż możliwa jest wobec tego wszystkie współpraca narodowców z "krikszcioniami"? - Ks. Kemeszys nazywa narodowców generalami bez armji. Gorsza jest wszelako armja bez generalów, a do tego bodaj Litwa coraz bardziej zmierza. Na skutki zaś takiego stanu rzeczy wskazuje niedawna przeszłość Rosji.

"Krikszcioniowie" jako przyszli bankruci, nie mogą liczyć na blok z narodowcami.

... w tym celu ...

... 1. str.

VIII. KOMUNIKACJA I ROBOTY PUBLICZNE.

Litewskie koleje. - W.N. 8 r. 1925 "Lietuvos Ukis" znajdujemy przegląd spraw kolejnictwa litewskiego p.K. Linkevičiusa. Z artykułu tego podajemy wyżniejsze uwagi i dane:

Prywatnych kolei Litwa nie posiada za wyjątkiem 109,75 kil. wąskotorówki w Okręgu Kłajpedzkim /Kłajpeda - Pożajcie 47,75 klm., i Pogiegie - Smoleniki 62 klm./ Pod względem wyzyskania kolei Litwa stoi na szarym końcu. Długość linii kolejowych wynosi 1.607 klm. W powstałym w 1922 roku międzynarodowym związku kolejowym Litwa miała tylko jednego przedstawiciela, gdyż każde państwo posiada w nim tylko przedstawicieli, wiele pełnych tysięcy kilometrów. wynosi długość jego linii kolejowych.

Ponieważ Rosjanie i Niemcy przy przeprowadzaniu kolei na Litwie bądź mieli na myśli potrzeby własne, bądź kierowali się względami strategicznymi - koleje obecne niezupełnie są dostosowane do życia ekonomicznego kraju.

Dzisiejsza długość litewskich kolei przedstawia się następująco:

Szerokotorowe:				
1. Rejon	Kowieński	dwutorowych	155 klm.	940 mt.
		jednotorowych	4 "	200 "
2. "	Kiejdański	dwutorowych	63 "	805,5 "
		jednotorowych	79 "	330,5 "
3. "	Radziwiliszki	dwutorowych	9 "	264 "
		jednotorowych	174 "	666 "
4. "	Szawelski	dwutorowych	10 "	530 "
		jednotorowych	182 "	150 "
5. "	Możejkowski	jednotorowych	118 "	264 "
6. "	Kłajpedzki	"	188 "	531 "
7. "	Olicki	"	142 "	261 "
		R a z e m	1.128 klm.	942 met.
Przy czem na dwutorowe ogółem wypada:			889x/ "	539,5 met.
			889 "	402,5 "
		R a z e m	1.128 klm.	942 metr.

Cyfra ta obejmuje również 24 klm. nieczynnej obecnie linii Gażunv-Koszedary, ogólna zatem długość czynnych kolei szerokotorowych wyniesie 1.104 klm.

Wąskotorowe:

1. Poniewież - Soldatvski	/75 ctm./	129 klm.	309 mtr.
2. Szawle - Birze	/60 ctm./	118 "	300 "
3. Janów-Wilkomierz	"	37 "	200 "
4. Kozłowa-Ruda - Pavilkija-Jura	"	72 "	"
5. Skopiszki-Suwejniszki	"	39 "	920 "
6. Okręg Kowieński	"	15 "	"
7. Darbiuny - Rzeka Święta	"	26 "	600 "
8. Janiszki - Zeimele	"	28 "	500 "
R a z e m :		459 klm.	629 metr.

Odcinki wydzierżawione:

Wylkowyszki - Władysławów /Nowe Miasto/		17 "	600 "
w rozporządzeniu Zarządu szos:			
Wylkowyszki - Marjampol		26 "	
R a z e m :		503 klm.	329 metr.

U w a g a : x/239 klm. 539m5 metr.

Na 100 kilometrów kw. przypada 30 klm. linii. W porównaniu z innymi państwami przedstawia się to następująco: Belgja 156 klm, Anglja - 120, Niemcy - 117, Francja - 37, Łotwa - 44, Szwecja - 32, Rumunja - 29, Estonia - 23, Bułgarja 20.-

Zestawiając te cyfry autor dochodzi do przekonania, że gdyby nie rozkład linii nie dostosowany do potrzeb kraju - gęstość litewskiej sieci kolejowej przedstawiałaby się dość dobrze. Obecnie przeprowadza się nową linię: Omole-Telsze-Kretynga.-

Tabor kolejowy.

Tabor kolejowy przejęty został od Niemców, a częściowo także otrzymany od Rosjan. W myśl umowy z Rosją Litwa dostała 63 lokomotywy, 101x1903 towarowych wagonów. Objekty te były w stanie niezbyt dobrym i wymagały naprawy. W Rvdze przerobione je i dostosowano do węższego toru litewskiego. Rekonstrukcji uległy 34 lokomotywy, 21 lokomotyw wymieniono z Łotwa na 5 typu lokomotyw typu niemieckiego i 254 wagonów towarowych. Z 8 lokomotyw, które nie dały się przerobić zostaną wykorzystane części maszyn. Wyżej wymienione 34 lokomotywy ulegają remontom w warsztatach w Radziwiliszkach, Kownie i Szawlach. Wagonów osobowych poprawiono 78, towarowych 1650. Pozostałe są w naprawie, która dobiega końca.-

W związku z przyłączeniem okręgu Kłajpedzkiego dostała się Litwie: 20 lokomotyw, 51 wagonów towarowych osobowych i 342 towarowych. Wszystkie te objekty są w stanie dobrym.-

Obecnie zamówiono w Berlinie 5 lokomotyw.-

Wzrost taboru /szerokotorowych kolei/ wskazuje poniższa tabelka.-

	1922	1923	1924	1925
1. Lokomotyw	109.	100.	120.	146.
2. Wagonów osobowych	179.	197.	238.	260.
3. " " Towarowych	1,369.	2,365.	2,897.	3,241.

Zmniejszenie ilości lokomotyw w r. 1923 ze 109 na 100 tłumaczy się tem, że 9 dotąd dzierżawionych oddano Niemcom.-
Tabelka poniższa określa intensywność ruchu:

PRZEWI EZIONO:	1921 rok.		1922 rok	
	szerokotorowymi.	wąskotorowymi.-	szerokotorowymi.	wąskotorowymi.
I. Podróżnych:				
osób prywatnych	1,254,368.	648,752.	1,824,550.	1,113,297.
" służbow.	150,178.		55,812.	
w spr. wojskow.	283,315.	50,599.	227,441.	47,301.
	1,687,861.	699,351.	2,107,803.	1,160,598.
II. Bagaży /kg/	11,392,850.	2,895,406.	13,417,820.	2,149,817.
III. Towarów /w tonnach/				
prywatnych	392,582.	40,082.	663,097.	85,600.
Wojskowych	155,590.	58,432.	121,274.	52,968.
służbowych	230,564.	60,669.	31,469.	35,060.
	778,736.	159,183.	1,005,867.	173,628.
Tranzyt /kg/	-	-	-	-

U w a g a : x/101 kłajpedzkie osobowych i 1903 towarowych wagonów

Przewieziono:	1923 rok		1924 r. /7 mies./	
	szerokotorowemi.-	wąskotorowemi.	szerokotorowemi.	wąskotorowemi.-
I. Podróżnych:				
osób prywatnych	2,528,964.	1,643,541.	1,860,708.	952,993.
służbowo	20,751.		15,664.	9,845.
w spr. wojskow.	136,430.	106,611. x/	25,499.	33,948.
	2,686,245.	1,750,244.	1,901,962.	1,003,786.
II. Bagażu /kg/	10,557,204.	1,109,092.	6,916,577.	484,336.
III. Towarów /w ton./				
prywatnych	701,951.	80,897.	485,733.	44,574.
wojskowych	99,672.	51,275.	25,760.	9,084.
służbowych	318,413.	33,778.	126,121.	10,180.
	1,120,036.	165,950.	637,705.	63,838.
IV. Tramwyt /kg/			20,167,269.	
			w ciągu roku.-	

Stale zmniejszanie się jazdy wojskowych tłumaczy się przykrócaniem rozjazdów, nie związanych ze sprawami służbowymi. Przyczyna zmniejszania się przesyłki materiałów wojskowych jest w związku z przechodzeniem wojska w stan pokojowy. Trzeba podkreślić, że dużo towarów przewozi się też końmi. Z obliczeń wypada, że końmi przewozi się około 150,000 tonn towarów rocznie. Przyczyna tej konkurencji jest niewygoda załadowywania i wyładowywania towarów, szczególnie o ile wypada przeładowywać z kolei szerokich na wąskie. Prócz tego przy przewożeniu towarów wąskotorówką nie ma się żadnej gwarancji, że się otrzyma towar na czas, zwłaszcza w zimie, kiedy pociąg wskutek zasp musi stać w polu całymi dniami. Tramwyt, jak widać z tabelki jest nieznaczny, choć stanowi źródło najpewniejszych dochodów. Nie mając jednak dostosowanych do portu Kłajpedzkiego kolei Litwa nie może najkrótszą drogą przewozić towarów do Rosji. Znaczną przeszkodę także stanowi niezlikwidowanie kwestji wilenskiej, gdyż przez Wilno część towarów szłaby na południe.-

Eksploatacja kolei.

Wyszczególnienie danych:	1922 r o k .	
	szerokotorowe	wąskotorowe.
Przebieżność przebyta w klm. razem /a, b, i c/	1,544,071.	678,106.
a. przez pociągi handl., /osobowe, tow.-osobowe i towar./	1,448,253.	
Co stanowi procent przestrzeni ogólnej	93,79.	659,432.
b. przez pociągi wojskowe	16,820.	97,24.
Co stan. % przestrzeni ogólnej	1,09.	186,74.
c. przez pociągi gospodarcze	78,998.	2,76.
Co stanowi % przestrz. ogólnej.	5,12	

U w a g a ! x/ 106.611.-

Wyszczególnienie danych,	1923 r o k .	
	szerokotorowe,	wąskotorowe,
Przestrzeń przebyta w klm. razem / a, b, i c/	1.944.167,	833.528,
a, przez pociągi handlowe /osobowe, tow., -osob., i towar./	1.816.001,	778.540,
Co stanowi % przestrz. ogóln.	93,41	
b, przez pociągi wojskowe	14.409,	93,40
Co stanowi % przestrz. ogóln.	113.757,	54.938,
c, przez pociągi gospodarcze,	5,85	6,60
Co stanowi % przestrzeni ogóln.		

Przestrzeń przebyta w klm. razem / a, b i c/ .-	1924 r o k	
	a, przez pociągi handlowe /osobowe, tow., -osob., i towarowe/	2.280.569, x/
Co stanowi % przestrz. ogóln.	2.130.433,	656.264
b, przez pociągi wojskowe,	93,42	92,93,
Co stanowi % przestrz. ogóln.	11.399,	12,40,
c, przez pociągi gospodarcze,	0,50	0,18,
Co stanowi % przestrz. ogóln.	138.737,	48.631,
	6,08	6,89,

Porównując powyższe dane trzeba podkreślić stale wzrastający ruch pociągów zwłaszcza handlowych. Ruch ten w roku 1925 obrazuje tabelka następująca:

Wyszczególnienie danych,-	Ogólnie za miesiące styczeń i luty,			
	1924	1925	1924	1925
	szerokotorowe .-		wąskotorowe:	
Ogólna przestrzeń w klm. przebyta przez pociągi / a, b, i c/	378.139,	348.968,	84.931,	115.861,
a. Ruch handlowy / pociągi osobowe, i tow./	365.244,	348.046,	78.430,	114.647,
Stanowi to % przestrz. ogólnej	95,59	99,74,	92,35,	98,95,
b. Ruch wojskowy	2,541	-	-	-
Stanowi to % przestrzeni ogólnej.	8,67	-	-	-
c. Ruch gospodarczy	10.354,	922,	6.501,	1.214,
Stanowi to % przestrzeni ogólnej.	2,74	0,26,	7,65	1,05,

Z tablicy tej widoczne jest zmniejszenie ruchu handlowego na kolejach szerokotorowych co jest zapowiedzią znacznego deficytu.-

Przyczyną wzmożenia ruchu na wąskotorówkach w r. 1925 w porównaniu z r. 1924 była lekka zima 1925 roku, która umożliwiła funkcjonowanie kolei wąskotorowych.-

Wpływy.	1921 rok			
	marki niemieckie w tys.	% sto sun.	marki niemieckie w tysiąc.	% sto sunbk
	szerokotorowe.-		wąskotorowe,	
I. Przewóz podróżnych:				
a. prywatnych	37.931,	34,2,	4.569,	28,7,
b. innych płatników	-	-	-	-

U w a g a : x/2.280.569.

1923
1924 r o p

1924 r o p
1925

1925
1926

1926
1927

d.c.

	1921 r o k			
	szerokotorowe		waskotorowe.	
	marki nie- mieckie w tysiacach.	% stosun nek.	marki nie- mieckie w tysiacach	% stosu nek.
Z przeniesienia: c.wojskowych.	37,931.	34,2.	4,569.	28,7.
II.Przewóz bagażu	10,219.	9,0.	2,507.	16,0
III. " towarów	7,973.	7,0.	875.	5,6
IV.Inne pobory	47,281.	41,5.	7,828.	49,1
	9,807.	8,3	105.	0,6
	113,211.	100,-	15,884.	100,-

1922 rok./w tysiacach litów i marek/

I.Przewóz podróżnych				
a.prywatnych	972.	24,9.	130.	53,6.
b.innych płatników	91,285.	25,6.	25,985.	45,6.
c.wojskowych	116.	3	19.	8.
	15,245.	4,3	3,828.	6,8.
II.Przewóz bagażu.	193.	5.	16.	6,6.
	22,668.	6,3.	3,846.	6,9.
III. " towarów.	2,328.	59,7.	75.	31,8.
	198,149.	55,7.	22,528.	19,5.
IV.Inne kwoty pobory	287.	7,4.		
	28,816.	8,1.	939.	1,2.
	3,896.	100.	240.	100.
	356,163.x/		57,126.	

1923 rok./w tysiacach litów.

I.Przewóz podróżnych a/pry- watnych.	9,578.	39,5.	1,352.	44,9.
b.innych płatników				
c.wojskowych	564.	2,3	197.	6,6.
II.Przewóz bagażu	1,505.	6,2.	79.	2,6.
III. " towarów	10,091.	41,6.	868.	28,8.
IV.Inne kwoty pobory	2,519.	10,4.	513.	17,1.
	24,247.	100.	3,009.	100.

1924 r. 7 miesiocy./ w tys.lit./

I.Przewóz podróżnych				
a.prywatnych	7,265.	45,2.	782.	60,6
b.innych płatników	82.	0,5.	15.	1,2.
c.wojskowych	128.	0,8.	45.	3,4.
II.Przewóz bagażu	767.	4,8.	31.	2,4
III. " towarów	6,090.	37,9.	374.	28,6.
IV.Inne pobory	1,722.	10,8.	58.	3,8.
	16,054.	100.	1,305.	100.

suma wpływów za cały 1924 rok wynosi: 33,106.

U w a g a : x/356.163.

Category	Item	Value	Value	Value
I. General

II. Special

III. Other

Total	

Po przewalutowaniu 356,163 tys. auks. z roku 1922 na lity /podług oficjalnego kursu lit równa się 175 marek/ otrzymujemy 2,035 tysięcy litów i 57,126 tys. marek równa się 337 tys. litów. W ten sposób ogółem w 1922 roku pobrały koleje szerokotorowe 5,931 tysięcy lit., wąskotorówki - 577 tys. lit.,-

Powyższa tabelka stwierdza z roku na rok postępujący wzrost wpływów. Duża różnica między rokiem 1922 a 1921 znajduje swe wytłumaczenie w spadku waluty, wszakże i po ustabilizowaniu waluty wpływy rosły. Dalej - tabelka wskazuje na to, że przewóz podróżnych daje większe wpływy, niż przewóz towarów co nie jest zupełnie zdrowym objawem /wszędzie rzecz się ma odwrotnie/. Przyczyną tego jest mały tranzyt.,-

Wydutki.,-

Wydutki przedstawione w poniższej tabelce obejmują tylko te, które wiążą się z eksploatacją kolei i naprawą inwentarza. Nie bierze się tu pod uwagę wydatków związanych z naprawą kolei, budową mostów i stacji. Wydatki na te roboty figurują pod rubryką: "wydatków inwestycyjnych" czyli wydatków nadzwyczajnych.,-

	Eksploatacja kolei.,-	Naprawa inventa- rza.,	Razem: na sze- roko-i wąsko- torowe.,-

1921 r o k .			
Szerokotorowe /tys. marek/	91,870.	6,124.	97,994.
Wąskotorowe " "	15,352.	3,140.	18,492. x/
R a z e m :	107,222.	9,264.	116,486.

1922 r o k .			
Szerokotorowe /tys. marek i lit/	183,699.	13,439.	197,138.
Wąskotorowe " " " "	2,522.	6.	2,528.
	35,390.	1,157.	36,547.
R a z e m :	219,089.	14,596.	233,685.
	3,033.	16.	3,049.

1923 r o k .			
Szerokotorowe /tys. lit./	25,522.	1,124.	26,646.
Wąskotorowe " "	3,507.	536.	4,043.
R a z e m :	29,029.	1,660.	30,689.

1924 r o k .			
Szerokotorowe / tys. lit. /	30,329.	1,773.	32,102.
Wąskotorowe " "	4,680.	-	4,680.
R a z e m :	35,009.	1,773.	36,782.

Następne z kolei tabele przedstawiają zestawienie wpływów i wydatków i w związku z tem dochodów, względnie strat:

1921 r o k . / tys. marek. /			
	szerokotorowe.	wąskotorowe.	Ogółem.
Wpływy	113,211.	15,884.	
Wydatki	107,222.		
Dochód	5,989.	6,620.	12,609.
Strata.,-			

U w a g a : x/18,492.

d. c.

1922 r o k /tys. lit./			
	szerokotorowe	wąskotorowe	Ogółem,
Wpływy	5,931.	577.	
Wydatki		99.	
Dochód	4,285.	478.	2,124.
Strata	1,646.		
1923 r o k . /tys. lit./			
Wpływy	24,247.	3,009.	
Wydatki	29,029.	1,660.	
Dochód		1,349.	
Strata.	4,782.		3,433.
1924 r o k /tys. lit./			
Wpływy	29,970.	3,137.	
Wydatki	35,009.	1,773.	
Dochód		1,364.	
Strata	XXXXX 5,039.		3,675.
1925 r o k . pozycje budżetowe /tys. litów/			
Wpływy	29,375.	2,550.	
Wydatki	35,223.	5,492.	
Dochód			
Strata	5,848.	2,942.	8,790.

Z cyfr tych widać, że litewskie koleje tylko w 1921 r. 1922 r. dały dochód, w latach zaś następnych wciąż wzrastające deficyty. Zjawisko to daje się wytłumaczyć tem, że w pierwszych latach niepodległości litewskiej gospodarka była prowadzona nieracjonalnie i wydatki były nieznaczne. Teraz przy wzrastającym znaczeniu komunikacji zaszła potrzeba odpowiedniego uporządkowania kolei, po dupadłych w latach wojny. To też choć wpływ co roku wzrastają, wzrastają również wydatki. Z tabelki ostatnie widać, że wąskotorówki całkowicie się opłacają i dają jeszcze dochód.

Przyczynę deficytu gospodarki kolejowej autor widzi w: 1/ ekonomicznym upadku Rosji, 2/ rozwiązaniu kwestji wileńskiej /obydwie te przyczyny utrudniają tranzyt mający być najważniejszą szym źródłem dochodu/, 3/ nie dostosowanie kolei do ~~gospodarczych~~ potrzeb gospodarczego życia kraju, zwłaszcza przy porcie Kłajpedz kim. Dużo towarów odbiera kolei wzmiankowany wyżej przewóz koniami. Wreszcie bardzo obciąża kolejnictwo zbyt duża obsługa, przyzwyczajona do normalnych warunków dużego państwa; nie redukuje się jej w obawie, aby nie poderwać dzisiejszego systemu.-

Taryfy.-

Taryfy, jak dotychczas były ustalane przez Gabinet Ministrów, wszakże ostatnio projekt ustawy taryfowej został przekazany Sejmowi. Podstawą tego projektu są różniczkowe, dyferencyjne taryfy, dotychczasowa na Litwie nie stosowane.

W myśl tej taryfy cena biletu na odległość 30 klm. wynosi: I kl. - 32 ct., II kl. - 16 ct. i III kl. - 8 ct. Na odległości przewyższającej 30 klm. stosują następujące zniżki: od 31 do 60 klm. - 10%, od 61 - 90 klm. - 20%, od 91 - 120 klm. 30%, od 121 - 150 klm. - 40%, 151 - 200 - 50%, od 201 - 250 - 60%.-

Litewskie taryfy są wysokie w porównaniu z taryfami innych państw. Są one niższe od niemieckich i polskich, lecz wyższe niż w krajach bałtyckich.-

Jak się zmieniały litewskie taryfy osobowe widać z poniższej tabelki:

	1920 r. fenigi.	1922 r. centy	1923 r. lity.
I klasa	100	7,2	0,2
II "	50	3,6	0,1
III "	30	1,8	0,05

Obecna taryfa osobowa znacznie przewyższa taryfę z roku 1923 i odpowiada jej tylko, jeżeli chodzi o odległości ponad 280 klm. Główną przyczyną zmian taryf spowodowana była chwiejność kursu waluty.

Projekt nowej ustawy przewiduje obniżenie taryfy dla ruchu podmiejskiego. Dotyczy to okolic: Kowna, Szawel, Poniewieża i Kłajpedy. Obniżenie wynosi 20 ct. za klm. - kl. I., 10 ct. za klm. - kl. II., 5 ct. za kil. - kl. III. -

Opłata za przewóz bagażu pozostaje ta sama co w 1922 r. to znaczy, za przewiezienie każdego 10 kg. na przestrzeni 10 klm. bierze się 10 ct. Opłatę zniża w stosunku odwrotnym do przebytej przestrzeni o 10% od 100 - 200 klm., o 20% od 200 do 300 klm. i o 30% przy odległości ponad 300 klm. -

Taryfa towarowa w myśl projektu ustawy przewiduje podział towarów na 6 kategorii. Wahania w zakresie taryf towarowych przedstawia poniższa tablica:

Za każde 100 kg. na odległość 1 klm. -	1922 r. - lity. -	1923 r. - lit
I klas.	2,52.	0,045.
II "	1,8	0,032.
III "	1,152	0,022.
IV "	0,648	0,013.
V "	0,432	0,008.
VI "	0,288	0,005.

Nowa ustawa przewiduje pozostawienie taryfy z roku 1923 i na dalsze lata. Wszakże Sejmowa Komisja Gospodarcza na inicjatywę M-stwa Komunikacji podała w drugim czytaniu mowy podział towarów na 12 kategorii. Ta droga projektuje się zachęcić do przewożenia koleją tańszych towarów.

W celu wzmocnienia przewozu towarów przez port kłajpedzki w kwietniu 1923 roku zastosowano różniczkową taryfę dla towarów transportowych do Kłajpedy, przyczem dlatęgo, ażeby konkurować najskuteczniej z taryfami litewskimi największe zniżki poczyniono na dystansie Możejkowski. Tak więc: towarom z dystansu Kowieńskiego przysługuje 20% zniżki, z Szawelskiego - 40%, z Możejkwskiego 60%. - Projekt tej ustawy utrzymuje też same zasady ulg dla towarów wywożonych z Kłajpedy co i w wwożonych. W myśl tego projektu wszystkie towary przechodzące przez Możejki podlegają zniżonej taryfie obliczonej na podstawie odległości od stacji Łuża do stacji odbiorczej na następujących zasadach, - Do 40 klm. - 60% zniżki, od 41 - 60 klm. - 50%, od 61 - 80 klm. - 40%, od 81 do 100 klm. - 35%, od 101 - 120 klm. - 30%, od 121 do 140 - 25% i powyżej 140 klm. 20% -

Autor stwierdza, że takie ujęcie sprawy stanie się ulgą przy przewozie towarów tranzytowych, skłoni do wywożenia towarów przez port kłajpedzki i pozwoli temu ostatniemu konkurować z portami libawskim i królewieckim. -

X. KRONIKA. a/Zagraniczna.-

Odgłosy uroczystości 16 lutego Sztokholm - Londyn. - W Sztokholmie zorganizowano staraniem T-wa Litewsko-Szwedzkiego uroczysty bankiet, na który przybyło około 250 gości w tej liczbie szwedzki minister rolnictwa Linders, przedstawiciel łotewski, estoński i t.d. W okolicznościowym przemówieniu podkreślił minister Linders doniosłość T-wa Szwedzko-Litewskiego, a jednocześnie zachęcał państwa nadbałtyckie do pójścia za przykładem państw skandynawskich i stworzenia związku. Poza to ze strony litewskiej przemawiał p. Zubowas, charakteryzując postęp Litwy w ciągu 6-miu lat niepodległości. Dziennik szwedzki "Svenska Dagbladet" poświęcił Litwie długi artykuł, dowodząc, że Wilno należy do Litwy zarówno pod względem historycznym, jak też ekonomicznym, przyczem wszystko wskazuje na to, że Litwa Wilno odzyska. -

Poseł litewski w Londynie p. Galwanaukas urządził dnia 16 lutego przyjęcie, na które przybył cały szereg przedstawicieli zagranicznych, członków parlamentu i rządu angielskiego oraz sporo osobistości ze świata finansowego, artystycznego i dziennikarskiego. -

Uroczystość 16-go lutego obchodzona również była przez kolonję litewską w Rydze. Pisma łotewskie "Jaunakas Zinas" i "Rygas Zinas" zamieściły życzliwe dla Litwy artykuły, w których podkreśla się wytrwała dążność narodu litewskiego do odzyskania Wilna. -

Wymiana depeesz w dniu święta narodowego Estonji. - Prezydent Republiki p. A. Stulginskis w rocznicę niepodległości Estonji wysłał szefowi państwa Estońskiego p. Teemantowi depeeszę gratulacyjną, na którą otrzymał odpowiedź z podziękowaniem. -

Przyjazd łotewskiej delegacji gospodarczej uległ bezterminowemu odroczeniu. - Prasa łotewska donosi, że podróż łotewskiej ekodelegacji ekonomicznej do Kowna została odroczone na czas nieokreślony, ponieważ nie można oczekiwać, by zmiany taryfy celnej były w najbliższym czasie przyjęte w Sejmie. - /Elta. 9/III. 26 r./

Komisja sowiecka w Kłajpedzie w sprawie lasu. - W tydzień dniach w drodze z ZSSR do Niemiec zatrzymała się w Kłajpedzie specjalna komisja sowiecka, która bada możliwość tranzytu lasu sowieckiego przez Litwę do Niemiec. W skład komisji wchodzi: dr. Rogiński, inż. Sulski i członek zarządu "Lesbel" Kranaush. /Elta. 13/III. 26 r./

Rokowania litewsko - łotewsko w kwestji gospodarki rybnej. - 11 marca wyjechał z Rygi do Kowna szef wydziału gospodarki rybnej przy łotewskim ministerstwie rolnictwa Miezis, który ma prowadzić układy z Litwą w kwestji zawarcia konwencji oraz uzgodnienia odpowiednich ustaw w przedmiocie rybołówstwa i gospodarki rybnej. /Elta. 13/III. 26 r./

Litwa na międzynarodowej konferencji kolejowej. - Dn. 20 kwietnia odbędzie się w Moskwie konferencja kolejowa Rosji sowieckiej, Niemiec i Litwy przy udziale delegatów Litwy i Estonji. Konferencja rozważy kwestje, dotyczące ulepszenia i rozszerzenia bezpośredniej komunikacji pomiędzy ZSSR, Niemcami i Litwą, tranzytem przez Łotwę i Estonję. /Elta. 13/III. 26 r./

Propaganda litewska w sprawie Podgajskiej. - Elta z dnia 13/III podaje: Dnia 10 marca Polska straż pograniczna zakomunikowała naszej straży, że rząd polski zgadza się zwrócić wziętych do niewoli litewskich policjantów pod warunkiem, żeby naczelnik powiatu Wilkomierskiego wydał pismienne zobowiązanie, że nasi nie zajmą całego terenu spornego, dopóki nie będzie wznaczone komisja dla zlikwidowania konfliktu nasza straż oświadczyła, że żądanie poprzedzi rządowi, chociaż przypuszcza, że rząd litewski swego stanowiska nie zmieni. Litwa domaga się, ażeby Polacy nie zwłocznie cofnęli się do demarkacyjnej linii i zwrócili pojmanyh litewskich policjantów. To ustępstwo Polaków staje się teraz zrozumiałem, gdyż nadeszła z Genewy depeusza, że przewodniczący Rady Ligi Narodów Scialoja dnia 9 marca zażądał pisemnie od Polaków niezwłocznej

X. K. P. W. I. N. A. W. Z. W. A. R. T. A. N. I. E.

Wydawnictwo Książki, Nr. 32, 1937. W tym numerze zamieszczamy artykuły z dziedziny literatury i sztuki. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju.

W tym numerze zamieszczamy artykuły z dziedziny literatury i sztuki. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju.

W tym numerze zamieszczamy artykuły z dziedziny literatury i sztuki. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju.

W tym numerze zamieszczamy artykuły z dziedziny literatury i sztuki. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju.

W tym numerze zamieszczamy artykuły z dziedziny literatury i sztuki. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju. Wskazujemy na nowe kierunki w literaturze i sztuce, które przyczyniają się do rozwoju kultury i sztuki w naszym kraju.

go wprowadzenia status quo i oddania pochwyconych litewskich policjantów.-

W tej samej sprawie * P.A.T. donosi z Genewy dn. 15 marca: Delegacja polska otrzymała od Scialoi, jako przewodniczącego poprzedniej sesji Rady Ligi notę, w której przewodniczący zawiadamia, iż Rada po rozpatrzeniu dokumentów uznała incydent polsko-litewski za wyczerpany. W ten sposób cała sprawa została zamknięta.-

Sugestje litewskie w sprawie stano-
wiska Finlandji wobec konferencyj
baltyckich z Polską. "Echo" podaje następują-
ca depezę z Tallina: Z dobrze poinformowanych źródeł domoszą, że
przygotowywana na kwiecień albo maj kolejna konferencja Estonji, Lot-
wy, Polski i Finlandji będzie ostatnią, albowiem ~~nie~~ też wcale się
nie odbędzie. Przyczyna tego jest stanowisko Finlandji, która w podob-
nych konferencjach z Polską uczestniczyć nie zamierza. Polska usi-
łowała wpłynąć na Finlandję, by zmieniła swój zamiar, starania jednak
jej nie dały wyników.-

Odczyt o unji polsko-litewskiej w
Paryżu. - Profesor Halecki szef sekcji uniwersyteckiej w Mię-
dzynarodowym Instytucie Słowiańskim Współpracy Intelktualnej, wygło-
sił w Instytucie Słowiańskim odczyt o unji polsko-litewskiej, w któ-
rym uzasadnił historyczną jej konieczność. Publiczność, wśród której
znajdowało się wielu przedstawicieli świata naukowego, przyjęła go-
racemi oklaskami wykład prof. Haleckiego, otwierający nowe horyzonty
w sprawie ukształtowania się stosunków polsko-litewskich. /Dz. Kow.,
13/III. 26 r. /.-

b/Kronika polityczna.-

Zmiana ustawy o podatku państwowym
od nieruchomości miejskich i od do-
chodów zakładów przemysłowych, hand-
lowych i kredytowych. - Na posiedzeniu w dniu 9
marca Sejm przystąpił do rozważania w III czytaniu zmiany ustawy o
podatku państwowym od nieruchomości w miastach i miasteczkach. W dys-
kusji pierwsza głos zabiera pos. Purynasowa /soc. dem./ z daniem które-
rej posiadaczy nieruchomości, których wartość nie przekracza 7,500
litów należy całkowicie zwolnić od podatku. Odmiennego zdania jest
minister Skarbu Karvelis. Po zamknięciu dyskusji, Marszałek zarzą-
dza tajne głosowanie, w wyniku którego po odrzuceniu wniosku soc. dem.
cała ustawa 33 głosami przeciwko 32 przyjęto. - Po przyjęciu ustawy
o podatku od dochodów zakładów przemysłowych, handlowych i kredyto-
wych oraz po uchwaleniu w III czytaniu zmian ustawy w sprawie drob-
nej sprzedaży napojów wyskokowych, posiedzenie zamknięto. - /Dzień Ko-
wieński. 11/III. /

Ponowna podróż W. Petrulisa zagra-
nicę. - Poseł Sejmu W. Petrulis wyjechał na dni dziesięć zagrani-
cę. /Dz. Kow. 11/III. /

Apelacja generałowej de Bondy. - Skaza-
na jak wiadomo przez Sad Okręgowy na 9 miesięcy więzienia, generałowa
de Bondy złożyła apelację do Najwyższego Trybunału. - /Dz. Kow.
11/III. /

Mianowanie Głównej Komisji Wybor-
czej. Aktem Prezydenta Republiki została zatwierdzona przedstawio-
na przez Gabinet Ministrów Główna Komisja Wyborcza do Sejmu, w skła-
dzie: prezes - prof. P. Leonas, członkowie: - prezes Kowieńskiego Sadu
Okręgowego S. Petrauskas, prof. kan. Szaulis, członkowie Sejmu: K. Oleka
i J. R. Holcberg. - /Dz. Kow. 13/III. /

Obwieszczenie Kowieńskiego Zarządu
Miejskiego Nr. 1. "Dzień Kowieński" N. 57 z dn. 13/III.
r. b. podaje: Kowieński Zarząd Miejski niniejszem podaje do ogólnej
wiadomości, że dnia 25 marca b. r. rozpocznie się rejestracja wybor-
ców do Sejmu miasta Kowna i jego przedmieści. - Zarejestrowani zosta-
na obywatele Litwy obu płci, którzy ukończyli 6 maja r. b. 21 lat.

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

... ..

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

Wszystkich obywateli, instytucje państwowe, oraz policję uprasza się o udzielanie spisującym niezbędnej pomocy przy zbieraniu potrzebnych wiadomości.-

Burmistrz miasta Kowna.-
/-/ J. Wilejszys.

Sekretarz.
/-/ A. Isakas.

Kowno, dnia 11 marca 1926.

c/Kronika gospodarcza.-

H a n d e l z A n g l j a .- Największą pozycją w litewskim handlu zagranicznym zajmują Niemcy. Na drugim miejscu stoi Anglja, która w ciągu 1925 r. importowała towarów litewskich na sumę 60 milj lit. czyli 24% całego eksportu litewskiego. /Trinitas, N. 6./

T r a n z y t p r z e L i t w ę .- W ciągu sierpnia i września 1925 r. tranzyt przez Litwę wyraził się cyfra 127 wagonów towarów, zaś w okresie od 1-go października 1925 r. do 31-go stycznia 1926 r. - 3,294 wagony; w tem z ZSSR do Niemiec - 992 wagony, zaś z Niemiec do ZSSR 2303 wagony. Ogólna waga ładunków przewiezionych w tych wagonach wynosi 37,180 tonn. Do kas kolei litewskich wpłynęło z tytułu tranzytu - 1,000,080 lit. W lutym r. b. tranzyt wzrósł znacznie /przeciętnie po 34 wagonów na dobę/. Dotychczas tranzyt stanowił 0,4% ogólnego ruchu kolejowego na Litwie.-

P r a c e n a d o s u s z a n i e m g r u n t ó w .- W roku ubiegłym prelininowano pół miliona litów na prowadzenie robót nad osuszaniem gruntów. W roku bieżącym prelininowano na ten sam cel półtora miliona lit. Liczba zatrudnionych przy robotach hydrotechników wzrosła z 21 na 28. W r. ub. osuszono 26 rozparcelowanych дворów i 128 wiossek. Ogółem wykopano rowów długości 21 1/2 klm. Roboty prowadzono przeważnie w pow. Birżańskim. Należność za osuszenie gruntów będą musieli rolnicy uiścić w ciągu 15 lat. - /Trinitas N. 4./

T - w o H o d o w l i N i e r o g a c i z n y .- Niedawno powstało w Kownie T-wa Hodowli Nierogacizny, którego zadaniem jest doskonalenie hodowli świń i znalezienie dla nich rynku zbytu. /Trinitas Nr. 4./

G o ś ć e s t o Ń s k i w K o w n i e .- Elta z dn. 11/III, donosi: W Kownie już od kilku dni bawi znany ekonomista i dziennikarz estoński p. Köstner, który przybył tu w celu zaznajomienia się ze stanem gospodarczym Litwy i możliwością zawarcia układu handlowego na zasadzie największego uprzywilejowania. P. Köstner zabawi w Litwie jeszcze przez tydzień. Najbardziej interesuje się on litewskim eksportem owoców, spirytusu i materiału leśnego.-

U l g i c e l n e d l a w y t w ó r c ó w .- Minister Skarbu złożył w Gabinetie Ministrów projekt ustawy w sprawie zwrotu opłaty celnej od wwiezionych do Litwy surowców wytwórcom, którzy surowce te przetworzą w Litwie i w postaci fabrykatów wyśła je zagranicę. Opłata celna będzie zwracana eksporterom w celu ułatwienia im konkurencji na zagranicznych rynkach. - /Elta, 11/III./

W s p r a w i e m o n o p o l u t y t u n i o w e g o .- "Echo" w N. 59 podaje zadady projektowanego monopolu tytoniowego. Według informacji tych państwo będzie miało prawo licencji, t. zn. będzie wydawało zezwolenia na otwieranie tytoniowych fabryk, kontrolowało produkcję, którą w całości będzie zakupywać, a następnie sprzedawać prywatnym osobom. Państwo ma też wydawać zezwolenia na plantacje, przyczem cały zbiór będzie przez państwo zakupiony.-

d/Kronika wewnętrzna.-

Z j a z d m a r y n a r z y .- Dnia 8 marca odbył się doroczny zjazd litewskiego Związku Marynarzy. Prezes Związku gen. Nagiewiczus zdawał sprawozdanie z przeszłej działalności Związku, wiceprezes pł. Daukantas miał referat na temat zamierzanych prac. Postanowiono nie zmieniać statutu. Między innymi poruszono sprawę dobrych stosunków,

jakie panują pomiędzy Związkiem i Oddziałem w Kłajpedzie, który prezes Nagawicziusa i kapitana Stulpinasa wybrał na honorowych członków. Z tego powodu Zjazd postanowił wybrać na honorowych członków Związku przewodniczącego Oddziału Kłajpedzkiego Ruk Radtkey i wiceprezesa p. Zuna. Wybory do nowego Prezydium dały następujące wyniki: do Prezydium wybrano: gen. Nagiewicziusa, płk. Daukantasa i mjr. Kujzina, sa, mjr. Michalewiczusa, p. Jurskisa; do Rewizyjnej Komisji: kpt. Szujpisa inż. Skardinskasa i płk. Platonisa.-

e/Kronika z zakresu spraw mniejszości narodowych.-

Zjazd przedstawicieli rosyjskiej mniejszości narodowej Litwy.- Dnia 10 marca w Kownie odbył się "Zjazd Związku Demokratycznego Obywateli Litwy na rodzimym rosyjskiej". Na zjeździe wystąpił ze sprawozdaniem pos. Jerin, który w trakcie swego posłowania przystąpił do "Ukininku Saj." Pos. Jerin usiłował uzasadnić swe wyłączenie się solidarności mniejszościowej spotkał się jednak z ostrą opozycją i część ~~zjazd~~ członków zjazdu oświadczyła, że wystąpi z własną listą. Pozostali na kandydatów na posłów do Sejmu wybrali p. Jerina /40 głosów/ i p. Prozorowa /36 głosów/. P. Prozorow przeciwstawiał się działalności p. Jerina.-

Zjazd duchowieństwa prawosławnego.- W dniu 11 i 12 marca odbył się w Kownie zjazd duchowieństwa prawosławnego. Na porządku dziennym były sprawy Kasy Samopomocy wyborów do datkowych Zarządu i inne sprawy zawodowe.- Jeden z obecnych na zjeździe niejaki Bierozow oświadczył konieczność zbliżenia ludności prawosławnej z litewską i poparcia narodu litewskiego w dążeniu do odzyskania prastarej stolicy Wilna. Na wniosek tegoż samego Bierozowa zjazd wyraził współczucie tym popom w Wileńszczyźnie, którzy pozostali wiernymi arcybiskupowi Eleferjuszowi.-

f/Kronika kłajpedzka.-

Delegacja kłajpedzka do Genewy celem doręczenia Lidze Narodów skargi na rząd litewski.- D. 8 marca wyjechała do Genewy delegacja "frontu jedności", do której wchodzi nadburmistrz miasta Kłajpedy Grabow oraz przedstawiciele Sejmiku: von Dressler, Rogge i Kislajtis. Delegacja wręczyła Lidze Narodów memoriał, opracowany przez komisję, obroną przez "front jedności" na 16-em posiedzeniu Sejmiku, a zawierający oskarżenie rządu centralnego o złamanie statutu Kłajpedzkiego. /Elta, 9/III./

Przyjazd inż. Naruszewiczusa Prezesa Dvrekcji Portu Kłajpedzkiego.- D. 8 marca przybył do Kowna w sprawach służbowych prezes Dvrekcji portu Kłajpedzkiego inż. Naruszewiczus.- /Dz. Kow., 9/III./

Deficyty portu Kłajpedzkiego.- Budżety z 1925 i 1926 r. wykazują, iż port Kłajpedzki przynosi Litwie duży deficyt. W 1926 roku deficyt ten ma wynosić: 1,874,000 lit. W 1925 roku tenże deficyt wynosi około 2½ miliona lit. Sam fakt istnienia deficytu nie byłby tak przeraźliwy, gdyby nie potrzeba dalszych inwestycji portu Kłajpedzkiego w celu zepewnienia portowi należyciej egzystencji.- / Z przemówienia Sejmowego pos. Kwieski. /

g/Kronika ogólna.-

Kowno pod znakiem powodzi.- Kowieński samorząd powiatowy powołał do życia specjalny komitet w celu wspierania powodzi pow. Kowieńskiego. Według ostatnich wiadomości kraj pod Olita uległ zatrzymaniu. Wobec tego woda znacznie się podniosła. Potem Niemien ruszył już i pod Grodnem. Tymczasem w Kownie i niżej Kowna lody się dotąd nie łamią. W ten sposób Kownu grozi bardzo wielka powódź. Zarząd dróg wodnych i bitych, przestrzegając przed groźnym wylewem zaleca czempredzej usuwać dobytek z miejsc niżej położonych. Dnia 7 marca odbyło się kolejne posiedzenie Litewskiej Ligi Sportowej, na którym zapadła uchwała, że w razie ponownego wylewu w Kownie

Wielki Kwiecień i oddziałem w Kielcach
 z wyjątkiem dwójki, która została wybrana
 do oddziału w Kielcach. W tym celu
 wyznaczono komisję, która ma
 zbadać sprawy i przedstawić
 raport. Komisja ta ma być
 powołana z wyjątkiem dwójki,
 która została wybrana do
 oddziału w Kielcach.

Wielki Kwiecień i oddziałem w Kielcach
 z wyjątkiem dwójki, która została wybrana
 do oddziału w Kielcach. W tym celu
 wyznaczono komisję, która ma
 zbadać sprawy i przedstawić
 raport. Komisja ta ma być
 powołana z wyjątkiem dwójki,
 która została wybrana do
 oddziału w Kielcach.

Wielki Kwiecień i oddziałem w Kielcach
 z wyjątkiem dwójki, która została wybrana
 do oddziału w Kielcach. W tym celu
 wyznaczono komisję, która ma
 zbadać sprawy i przedstawić
 raport. Komisja ta ma być
 powołana z wyjątkiem dwójki,
 która została wybrana do
 oddziału w Kielcach.

Wielki Kwiecień i oddziałem w Kielcach
 z wyjątkiem dwójki, która została wybrana
 do oddziału w Kielcach. W tym celu
 wyznaczono komisję, która ma
 zbadać sprawy i przedstawić
 raport. Komisja ta ma być
 powołana z wyjątkiem dwójki,
 która została wybrana do
 oddziału w Kielcach.

Wielki Kwiecień i oddziałem w Kielcach
 z wyjątkiem dwójki, która została wybrana
 do oddziału w Kielcach. W tym celu
 wyznaczono komisję, która ma
 zbadać sprawy i przedstawić
 raport. Komisja ta ma być
 powołana z wyjątkiem dwójki,
 która została wybrana do
 oddziału w Kielcach.

Wielki Kwiecień i oddziałem w Kielcach
 z wyjątkiem dwójki, która została wybrana
 do oddziału w Kielcach. W tym celu
 wyznaczono komisję, która ma
 zbadać sprawy i przedstawić
 raport. Komisja ta ma być
 powołana z wyjątkiem dwójki,
 która została wybrana do
 oddziału w Kielcach.

Wielki Kwiecień i oddziałem w Kielcach
 z wyjątkiem dwójki, która została wybrana
 do oddziału w Kielcach. W tym celu
 wyznaczono komisję, która ma
 zbadać sprawy i przedstawić
 raport. Komisja ta ma być
 powołana z wyjątkiem dwójki,
 która została wybrana do
 oddziału w Kielcach.

wszyscy zorganizowani sportowcy stana do akcji ratowania powodzian. Dnia 10/III, o godz. 12 p.p. poziom wody w Niemnie podniósł się o 3/4 metra. Róg ulicy Kijk Majronisa i Kiejstuta znów zalany wodą. Składy Białorusko-Amerykańskiego Towarzystwa są pod groźbą nowego zalania. Woda pólnownie zalała materiał drzewny na podwórzu fabrycznym tartaku "Szarobi". Ulica Ndbrzeżna na odcinku od wylotu ul. Mickiewicza do wylotu ul. Kanta pogrążona w wodzie. W Szańcach uległy zatopieniu składy wojennego wydziału mieszkaniowego. Wielce zatrważająca jest sytuacja w pobliżu kościoła Witolda, - woda doszła tu do drzwi kościelnych i zapewne przedostanie się do wnętrza kościoła. Zalew dotknął wreszcie ulicę Janowska do wylotu Piotrowskiej, część ulicy Piotrowskiej i rynek Rvbny. - /Dz. Kow. 11/III./ -

* na Niemnie

Dnia 11 i 12 marca odbywało się wysadzanie lodów i Wilji. Zużyto w tym celu trzy tysiące z górą pocisków armatnich i granatów lecz dotąd nie udało się uwolnić koryta niemeńskiego od lodu. Po Rvbnym rynku i ulicy Janowskiej podróżowano łódkami. Ul. Majronisa od strony Niemna w dalszym ciągu była wpadem, przez którą przedostawała się woda na ul. Kiejstuta. Dn. 12 zrana ruszyła Wilja znosząc pole wę mostu Słobodzkiego. -

*

Gabinet Ministrów asygnował na rzecz powodzian m. Kowna 100.000 litów. -

h/Kronika oświatowa. -

W i e c s t u d e n t ó w p o s t e p o w c ó w . - W niedzielę dnia 7 marca odbyło się ogólne zebranie studentów postepowców, w którym wzięli udział członkowie zrzeszeń akademickich "Kultura", "Warpas", "Zajzdras", "Auszrininki" oraz goście, ogółem około 200 osób. Paro rodzinne namietne debaty wywołała kwestja wyborów do Sejmu i uczestniczenia w nich postepowej młodzieży akademickiej. O godz. 8 wiecz. - w 5 godzin po rozpoczęciu zebranie rozwiązało się, nie przwajwszy żadnych rezolucyj i nie wyczerpawszy porządku dziennego. - /Dz. Kow. 11/III./

R o c z n i c a u r o d z i n d r a J a n a S z l u p a s a . - Dnia 8 b.m. odbył się w Uniwersytecie urządzony staraniem kółka "Kultura" obchód 65 rocznicy urodzin znanego litewskiego działacza postepowego dr. Jana Szlupasa. -

-----ooo \$ ooo-----

S P R O S T O W A N I E .

D. I	Str. 2, w. 23 od dołu	powinno być:	kompetencje Rady Ligi Narodów i Zgromadzenia Ligi Narodów są równe. -
D. VIII	Str. 1, w. 19 od dołu	"	"
	w. 15 od dołu	"	"
	Str. 2, w. 4 od dołu	"	"
		"	Gajżuny a nie Gażuny.
		"	Sałdutyszki a nie Sołdatyszki.
		"	221,469, a nie 21,469.

Wieloletni Kalendarz ... 1913 ...

Wieloletni Kalendarz ... 1913 ...

Wieloletni Kalendarz ... 1913 ...

Wieloletni Kalendarz ... 1913 ...